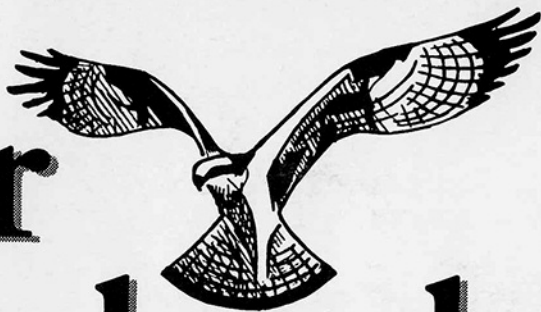

Fåglar i Sörmland

SUPPLEMENT 2001

DET SÖRMLÄNSKA FÅGELÅRET 2000

Fåglar i Sörmland

Fåglar i Sörmland ges ut med två nr per år av Föreningen Sörmlands Ornitologer som är en ideell regionalförening till Sveriges Ornitologiska Förening. FSO verkar för vidgad kännedom om och bättre levnadsbetingelser för de sörmländska fåglarna. Vi vill också sprida intresse för ornitologi. Medlemskap i FSO för 2001, vilket inkluderar föreningens tidning, erhålles genom att sätta in 125 kronor på postgiro 7 73 78-8. Familjemedlemmar 25 kr. Ansvarig utgivare för FiS är FSOs ordförande, Marianne Mattiasson (0155-570 45).

Medlemsservice

Adressändring, medlemskap, försäljning etc.
Kassör Urban Rundström, Åsgatan 49,
641 34 Katrineholm, 0150-333 71.
urm.bird@alfa.telenordia.se

Redaktör

Göran Altstedt
Svärta Skogshall
611 93 Nyköping
0155 - 22 53 46
guralt@swipnet.se

Redaktionellt material

Allt redaktionellt material skickas till redaktören. Helst som e-post eller på diskett med bifogad utskrift. Givetvis är även hand- och maskinskrivet material välkommet. Bilder skickas helst som dia eller papperskopia.

Manusstopp för nr 1/2002 är den 1/4.

Upplaga: 400ex

Tryckeri: Dahlströms tryckeri, Nyköping.

Omslag: Hökuggla, Foto: Göran Altstedt

Innehåll

Förord.....	3
Rrk Sörmland.....	4
Rapportmall.....	6
Fågelrapport.....	9

Lokalföreningar

Ornitologiska Klubben i Eskilstuna

Lars Eriksson
016-641 19

Katrineholm/Vingåkers Ornitologiska Förening

Agne Swenzén
0150-182 97

Fågelföreningen Tärnan Nyköping/Oxelösund

Ingvar Jansson
0155-28 73 73

Strängnäs Ornitologiska Klubb

Staffan Hellbom
0159-303 49

Södertäljes Ornitologiska Förening

Stig Stried
08-550 944 17

FÖRORD

I din hand har du nu det nya millenniets första Fågelåret i Sörmland. En del hävdar visserligen att det nya millenniet egentligen börjar i år dvs 2001. Det må vara hur det vill med det. Vi i rapportkommittén hoppas iallafall att du ska få en stunds intressant läsning och inspirera dig till att fortsätta rapportera ännu mer. Rapportandet fortsätter att öka, men vi ser gärna ännu fler rapporter, allt för att kunna få en så fullständig bild som möjligt av fåglarnas förekomst och utbredning i Sörmland.

Under några år har Fågelåret dessvärre kommit ut sent under året. Allas ambition har varit och är att få ut Fågelåret så snart som möjligt, senast efter sommaren. Det är dock många faktorer som avgör hur snart Fågelåret kan komma ut. Allt ifrån inlämnandet av rapporter, via sammanställning och till tryckning. Det övervägande antalet rapporter kommer idag via Sörmlandssvararen, vilket underlättar arbetet med sammanställningen. En mindre del kommer via brev och fler och fler börjar att använda Svalan, som är SOF:s, Club 300 och naturvårdsverkets gemensamma rapportsystem. I förra årets fågelrapport fanns en redogörelse för Svalan. För den intresserade finns mer information om Svalan på SOF:s hemsida www.sofnet.org.

Lokalt sker sammanställningar (Eskilstuna och Strängnäs). Detta utmärkta arbete underlättar en hel del för Rrk. Ett stort ansvar vilar naturligtvis på oss i Rrk. Sammanställningen av årets rapporter är ett omfattande och tidskrävande arbete. Då allt arbete sker på fritid, varierar naturligtvis den tid som finns till förfogande. Dessutom vill även vi vara ute och skåda, speciellt när våren närmar sig.

Hemsidan. Undrar du över hur många turturduvor som setts? När sågs senast vassångare? När och var sågs pungmes? Allt detta och mer därtill kan du hitta på rrk:s egen hemsida på nätet. Den hittar du på adressen <http://hem.passagen.se/rrk.sormland/>. Hemsidan uppdateras kontinuerligt (minst en gång per vecka) med de senaste fynden av ovanliga arter. Här hittar du även en länk till Svalan (SOF:s, Club 300 och naturvårdsverkets gemensamma rapportsystem), med de senaste tio dagarnas rapporter. Utöver detta finns information om rapportkommittén, rapportblankett för ovanliga arter, beskrivning av fågellokaler i rapportområdet och inte minst foton på många av de fynd som gjorts. Har du inte besökt hemsidan, så gör det! Här finns som nämnts mycket att hitta.

Fågelåret 2000. Vad minns vi av fågelåret 2000? Kanske främst att den milda hösten och vintern medförde att ett rekordstort antal vråkar övervintrade och att många arter bl a trastar uppträdde ovanligt sent på året. De senaste årens milda vintrar har fått till följd att många arter inleder sitt sträck både tidigare under våren och senare under hösten. Kanske ser vi en effekt av växthuseffekten, orsakad av de ökade koldioxidutsläppen. Detta kan vi dock ännu bara spekulera i. Det är dock intressant att se hur snabbt vissa fågelarter kan anpassa sig till ändrade förutsättningar. Tallbiten uppträdde återigen invasionsartat. Från senhösten och in på 2001 uppträdde tallbitar stationärt runt om i rapportområdet. I övrigt kan glädjande nog konstateras att havsörnens expansion fortsätter och att några par har börjat att häcka i inlandet. Bland mer ovanliga fynd under året kan nämnas 3 ex av svart svan, den femte amerikanska kopparanden, (som väckte viss uppståndelse pga att det var den första som observerats sedan amerikansk kopparand blev "kryssbar"), den fjärde stäpphöken, hela 6 ex av dammsnäppa, den tredje svarthuvad måsen, två lappugglor, två fjällugglor, ett gråspettspår som höll till en längre tid vid Österby och den femte större piplärkan.

**Ett speciellt tack till er alla rapportörer som bidragit till årets rapport.
Fortsätt gärna att rapportera ännu mer.**

*För Rrk
Håkan Lernefalk*

Rrk Sörmland

Rapportering till Rrk

Begreppet Regionala rapportkommittén, Rrk, har nog de flesta som har hållit på med fåglar en tid hört talas om. Många har däremot kanske inte helt klart för sig vad denna institution har för sig. Här följer därför en översiktlig presentation av Rrk Sörmland och dess verksamhet.

Då det under 50- och 60-talen blev mer utbrett med fågeltidskrifter så kom dessa allt oftare att innehålla beskrivningar av fynd av mer eller mindre ovanliga slag. Inte sällan hävdades fynd av riktiga rariteter och dessa presenterades som giltiga utan att det för den skull fanns någon särskild dokumentation. Under början av 70-talet tillkom av denna anledning Raritetskommittén (Rk) som fick i uppgift att begära in dokumentation av samt granska alla fynd av ovanligare fåglar. Man såg naturligtvis också ett behov av att försöka få in rapporter av sparsammare arter, som inte direkt kan klassas som rariteter, men som ändå borde bevakas då dessa kunde komma att kräva skyddsåtgärder. Eftersom det sedan skiljer mellan regioner inom landet vad som klassas som ovanligt så uppstod som en naturlig konsekvens regionala kommittéer. Dessa har sedan kommit att fungera som ett stöd för Rk samt som informationsinsamlare för respektive region. Resultatet från Rk's respektive Rrk's arbeten kan numera beskådas i skriften "Fågelåret XXXX" som ges ut av Sveriges Ornitologiska Förening (SOF) som ett supplement till tidskriften Vår fågelvärld. I Fågelåret listas alla av Rk godkända fynd av rariteter samt alla mindre vanliga arter och deras status per region sammanställt av landets alla Rrk. Då det presenteras på nationell nivå blir definitionen på raritet respektive sparsam art ganska snäv, d v s det som intresserar en sörmländsk läsare finns kanske inte alltid med. För att tillgodose de regionala intressena presenterar de allra flesta Rrk en sammanställning över sitt område i den regionala tidskriften. I vårt fall blir det alltså över landskapet Sörmland utom Södertörn

i skriften Fåglar i Sörmland (FiS).

Hur går det då till att få in rapporter och sammanställa dessa? Vad som klassas som rariteter, vad som ska in i nationella sammanställningen över sparsamma arter samt vad som kommer i de regionala skrifterna framgår av rapportmallar som finns tillgängliga i ovan nämnda tidskrifter. Den som vill delta i rapporterandet för exempelvis Sörmland tittar lämpligen i senaste numret av FiS där en sammanställning finns med, där kommer han/hon att finna en rapportmall anpassad för sörmländska förhållanden. Det är sedan bara att följa denna mall och skicka in sina nedskrivna iakttagelser till den adress som anges. Rrk Sörmland kommer sedan att se till att sammanställa den sörmländska delen samt att "filtrera ut" de fynd som ska in i den nationella sammanställningen. Det är också till Rrk man skickar sin beskrivning av sällsyntare fåglar som sedan behandlas och skickas vidare till Rk för slutgiltigt beslut. Notera alltså att alla rariteter som hittas i Sverige behandlas av *både Rrk och Rk*. Detta gör naturligtvis att det kan bli ganska långa handläggningstider varför det är desto viktigare att den enskilde individen rapporterar sitt fynd snarast efter upptäckstillfället och inte väntar till årets slut.

Som synes baserar sig hela rapporteringssystemet på att enskilda fågelskådare tar sig besväret att åtminstone en gång om året skriva ned sina observationer på ett papper följande nämnda mall och skicka in detta. Man kan ju då fråga sig varför man ska ta sig detta omak. Det är ju faktiskt som så att det är bra många fler som skådar fågel i Sverige än som sedan rapporterar vad man sett. Som motivation till att rapportera kan jag se flera skäl, det allra viktigaste är förstås att presentationen/års-sammanställningen kan ses som ett "temperaturtagande" på den regionala fågelfaunan. Om tillräckligt många rapporterar varje år blir det statistiska underlaget så stort att man kan dra slutsatser om

eventuella tendenser. Om man sedan ser att en art tycks öka eller minska kan man göra riktade inventeringar för att säkerställa att detta är riktigt. Om man sedan kan konstatera att en skyddsvärd art faktiskt minskar finns möjligheten till skyddsåtgärder. En annan aspekt som inte ska ringaktas är att det är ganska kul att läsa dessa årsammansättningar. Man får då en chans att se hur ens egna observationer kan passa in i ett större sammanhang. Om man exempelvis tycker att det varit ovanligt gott eller ont om en viss art kan man här få en kvittens på att det faktiskt tycks förhålla sig just så.

Återigen, det hela baserar sig på just din insats så snälla du; Låt oss få veta vad du har sett i år!

Det behöver inte alls vara ovanliga arter utan kan röra sig om försvunna svarthakedoppingar från en tidigare säker lokal, häckningar av gulärla, stora flockar av sidensvans o s v. Vad som är av intresse framgår som sagt av rapportmallen.

Ett alternativt rapporteringsförfarande finns numera då rapporter inkomna till Sörmlandsvararen likställs med skrivna dito, om rapportören presenterar sig och lämnar telefonnummer. Du kan alltså löpande delge oss dina observationer denna väg. Ha då gärna rapportmallen tillgänglig då du rapporterar så att inte glömmer intressanta fynd.

Ytterligare en sak ska förtydligas; Alla fynd av störningskänsliga fåglar handhas med sekretess. Det är alltså ingen fara att rapportera häckningar av rovfåglar ed vare sig direkt till Rrk eller till

Sörmlandsvararen. I de fall där det kan vara tveksamt om fyndet bör behandlas restriktivt är det bara att ange detta så kommer vi att respektera det. Rrk samlas normalt 4-5 ggr per år och går igenom inkomna raritetsrapporter, uppdaterar rapportmallen, diskuterar externa förfrågningar, tendenser i fågelfaunan o s v.

Materialet som inkommer via sörmlandssvararen och skriftligen till rapportmottagaren delas löpande ut till respektive områdesansvarig och sammanställs under våren, för att skickas dels till den som ansvarar för "regionsrapportdelen" i Fågelåret, samt dels till redaktionen för FiS för presentation i supplementet. Det är alltså viktigt att få in dina rapporter så snart som möjligt för att minimera risken för förseningar.

Vi hoppas nu att du fått en liten inblick i en del av Föreningen Sörmlands Ornitologers (FSO) arbete och att du gärna själv deltar med ditt bidrag i form av fågelrapporter. Om du har frågor om eller synpunkter på Rrk's arbete är du varmt välkommen att kontakta någon i Rrk (se nedan).

För Rrk Sörmland
Göran Andersson

Rrk's ledamöter - personer och e-postadresser

Håkan Lernefalk, Katrineholm, sammankallande, knölsvan-storskrake, hakan.lernefalk@swipnet.se, postadress: Storgatan 16A, 641 45 Katrineholm, tel: 0150-51134

Göran Andersson, Flen, ansvarig sörmlandssvararen, goranxandersson@telia.com

Per Eriksson, Nyköping, smålom-skedstork, järpe-trana, per.e@telia.com

Per Flodin, Flen, sommargylling-brokig kardinal (ej grå-, brun-, snösiska), perflodin@hotmail.com

Jan Gustafsson, Oxelösund, sillgrissla-vandringstrast, solvidd@swipnet.se

Jörgen Israelsson, Nyköping, webbmaster, småtrapp-vitvingad tärna, jorgen.israelsson@telia.com

Örjan Jitelius, Trosa, cettisångare-pungmes, orjan.jitelius@trosatryckeri.se

Jukka Väyrynen, Malmköping, bivräk-pilgrimsfalk, gråsiska-brunsiska-snösiska, vayrynen@telia.com

Rapportmall för Sörmland utom Södertörn gällande fynd 2001

A = Alla observationer rapporteras	So = Rapport av alla sommarfynd, 20/5-20/7
I = Rapporter av alla inlandsobservationer	Siffr = Rapport av större antal än n
H = Rapport av alla häckningar	B = Beskrivning av observationen till Rrk* (+ alla arter sedda mindre än 10 gånger, se Sörmlandslistan)
HI = Rapport av alla inlandsäckningar	
St = Rapport av större sträck	
Vi = Rapport av alla vinterfynd, 1/12-31/1	

* I förekommande fall då flera oberoende observatörer sett en beskrivningsart eller att obsen kan anses vara väldokumenterad med bild-/ljudinspelning, så kan Rrk göra avsteg från kravet på skriftlig beskrivning. Omvänt gäller också att Rrk har rätt/möjlighet att begära in beskrivningar på dåligt dokumenterade observationer eller där det finns olika åsikter om artbestämningen. Det gäller även arter som inte är listade som beskrivningsarter enligt rapportmallen.

Smålom	A	Praktejder	A(B hona)	St.strandpipare	HI,>50
Storlom	H,Vi	Alförrädare	A	Svartbent strandp.	AB
Smådopping	A	Alfågel	So,I,St	Fjällpipare	A
Gråhakedopping	A	Sjööorre	I,So,Vi,St	Ljungpipare	>100
Svarthakedopping	Vi,april-juli	Svärta	H,I,Vi,St	Kustpipare	I, St
Storskarv	HI	Salskrake	So,>30	Tofsvipa	dec-jan
Rördrom	A	Småskrake	I	Kustsnäppa	I, St
Häger	H	Storskrake	>50	Sandlöpare	A
M.sångsvan	A	Bivråk	So,St	Småsnäppa	I
Sångsvan	>100	Brunglada	AB	Spovsnäppa	I
Sädgås	Vi,>500	Glada	A	Skärnsnäppa	A
Spetsbergsgås	A	Havsörn	H,SoI	Kärrensäppa	H, St,>100
Bläsgås	A	Brun kärnhök	H,Vi	Myrsnäppa	A
Fjällgås	A	Blå kärnhök	So,Vi	Brushane	H,>100
Grågås	>1000	Ängshök	A	Dvärgbeckasin	A
Stripgås	A	Ormvråk	Vi,St	Enkelbeckasin	Vi,>50
Snögås	A	Fjällvråk	So,Vi,St	Dubbelbeckasin	A
Vitkindad gås	H, St	Kungsörn	So,Vi	Morkulla	Vi
Prutgås	A	Tornfalk	So,Vi	Rödspov	A
Gravand	H,I	Aftonfalk	A	Myrspov	I, St
Bläsand	H,Vi	Stenfalk	So,Vi	Småspov	A
Snattherand	H,Vi	Jaktfalk	AB	Storspov	H,Vi,St
Kricka	H,Vi	Pilgrimsfalk	A	Rödbena	Vi,HI
Amerikansk Kricka	A	Vaktel	A	Dammsnäppa	AB
<i>A. carolinensis</i>	(B Hona)	Vattenrall	Vi	Roskarl	H,I
Stjärtand	So,Vi	Småfl.sumphöna	A	Smaln.simsnäppa	A
Årta	So	M.sumphöna	AB	Labbb	H,I,St
Skedand	H,Vi	Kornknarr	A	Dvärgmås	A
Brunand	So,>50	Rörhöna	A	Silltrut	H,Vi
Vigg	>1000	Strandskata	Vi,HI	Vittrut	A
Bergand	H,I,>50	Skärfläcka	A	Havstrut	HI
Ejder	I,St	M.strandpipare	H	Tretåig mås	A

Skräntärna	H	Sånglärka	Vi	Kungsfågels.	A(B fältobs)
Kentsk tärna	A	Berglärka	A	Taigasångare	A(B fältobs)
Småtärna	A	Backsvala	Kolonier	Gransångare	So,Vi
Svarttärna	A	St.piplärka	AB	Brandkronad kungsf.	AB
Sillgrissla	H,Vi	Fältpiplärka	AB	M.flugsnappare	A
Tordmule	H,Vi	Ängsfiplärka	Vi	Halsbandsfl.	A (B hona)
Alkekung	A	Rödstrupig lärka	Vå,So	Skäggmes	1/4-31/7
Skogsduva	Vi	Skärpiplärka	H,Vi,I	Pungmes	A
Ringduva	Vi	Gulärka	H	Sommargylling	A
Turkduva	H,So	Forsärka	A	Svartp.törnskata	AB
Turturduva	A	Sädesärka	Vi	Varfågel	So
Tomuggla	AB	Eng.sädesärka <i>Yarelli</i>	AB	Stare	Vi,>1000
Berguv	A	Sidensvans	So,>1000	Nötkråka	H
Fjälluggla	A	Strömstare	apr-sep	Smaln.nötkråka	A
Hökuggla	A	Järnsparv	Vi	Svartkråka	AB
Slaguggla	AB	Rödhake	Vi	Råka	So
Lappuggla	A	Blåhake	Vå,So	Bergfink	So
Päruggla	Ropande	Svart rödstjärt	A	Hämpling	Vi
Hornuggla	H,Vi	Svarth.buskskvätta	AB	Vinterhämpling	So,Vi
Jorduggla	A	Ringtrast	A	Gråsiska	So
Nattskärna	A	Taltrast	Vi	Gråsiska <i>Cabaret</i>	A
Kungsfiskare	A	Rödvingetrast	Vi	Snösiska	A
Biätare	AB	Dubbeltrast	Vi	Bändelkorsnäbb	A (B honteck)
Blåkråka	A	Gräshoppsångare	So	Rosenfink	So
Härfågel	A	Flodsångare	A	Tallbit	A
Göktyta	A	Vassångare	AB	Lappspurv	A
Gråspett	A	Busksångare	AB	Snöspurv	A
Vitr.hackspett	AB	Kärrensångare	A	Ortolansparv	A
M.hackspett	1/4-31/7	Trastsångare	A	Videsparv	A
Tretåig hackspett	A	Höksångare	A	Sävparv	Vi
Tofslärka	AB	Svarthätta	Vi		
Trädlärka	Vi	Lundsångare	AB		

Allmänt om rapportering

Alla rapporter, även de som ska behandlas av Rk (Riks) skickas till rapportmottagaren. Skicka gärna rapporter via epost. Rapporter gällande 2001 skickas senast den 15 februari år 2002 Till:

Håkan Lernafalk, Storgatan 16A, 641 45 Katrineholm, hakan.lernefalk@swipnet.se

Som vanligt gäller att inrapporterade observationer till Sörmlandssvararen jämföras med skriftliga rapporter till Regionala rapportkommittén (Rrk), under förutsättning att rapportören lämnat namn och telefonnummer på bandet. Dessa rapporter publiceras i kommande "Det sörmländska fågelåret". Undantag är naturligtvis de observationer som gäller arter där beskrivning önskas, dessa ska alltid rapporteras skriftligen till Rrk. Är du osäker på om du rapporterat, så gör detta skriftligen enligt mallen och skicka det till rapportmottagaren. Om du har obsar som är notervärda (intressanta) som inte faller inom ramen för rapportmallen så skicka det ändå. Detta gäller även om du har reflektioner kring olika arters uppträdande, beteende osv. Vi tar tacksamt emot dina synpunkter.

Glöm inte skicka beskrivningar!

För publicering av sällsyntare arter och raser är rutinen att dessa ska godkännas av Rrk eller Rk (Raritetskommittén på rixplanet) och observationerna ska styrkas med en så utförlig beskrivning som möjligt. Om en sådan beskrivning efter önskemål från Rrk av olika skäl inte kommer fram så tas inte observationen med i årsammansättningen. Rk-blanketten finns att ta fram och fylla i på den här hemsidan, se ”Rapportblankett” på framsidan. Skriv och skicka din beskrivning snarast möjligt efter observationen, t ex som bifogat dokument med epost. Detta för att Rrk resp Rk ska hinna behandla den innan nästa årsammansättning görs.

Rapportera in allt!

Det är Rrk som sköter svararverksamheten och därmed även utflödet av känslig information. Rrk-medlemmarna har stor erfarenhet av hur man hanterar olika situationer med känsliga häckningar och sällsyntheter som lockar stora skaror av skådare. Självklart läses inte känsliga häckningar ut på svararen, men det är viktigt i det regionala fågelskyddsarbetet att veta var det finns områden där speciella hänsyn måste tas. Du kan även kontakta de etiska rådgivarna (för sökarverksamheten i Sörmland) som är Jukka Väyrynen 070-638 22 82, Ola Jonsson 0155-26 78 07 och Göran Andersson 0157-135 10 (svararansvarig) och rådgöra med dom om hur du ska gå till väga med din rapport.

Helst ser vi att du ringer in dina rapporter löpande till **Sörmlandssvararen** och på så sätt behöver du inte skriva ihop någon egen årsrapport att skicka in. Om du ändå väljer detta så rapportera dina årsobservationer via epost eller på ett vanligt A4. Lista arterna enligt mallen nedan. Notera ett fynd per rad samt lämna en rads mellanrum mellan fynden.

Exempel:

Bläsgås. 2ex Skåraviken, Hallbosjön 26.3 (Rune Rödhake).

(Tomrad)

Bläsgås. 5ex Stensjön, Stora Malm 26.3 (Rune Rödhake).

Riksrapportering - Rk

För sällsyntare arter/raser så ska följande behandlas av Rk - men skickas via Rrk:

1. Nya arter eller raser för landet.
2. Arter eller raser som t.o.m. 1988 observerats färre än 20 ggr i landet enligt Sveriges fåglar (SOF 1990)
3. Därutöver följande arter och raser: stormsvala, toppskarv (utanför västkusten söderut t o m Kullaberg), blåsgås (rasen *flavivirostris*), vitögd dykand, vitnackad svärta, ormörn, stäpphök, mindre skrikörn, större skrikörn, stortrapp, småtrapp, tjockfot, tärnmås, vitvingad trut, sandtärna, vitvingad tärna (ej ad i sommarträkt), stäppflyghöna, mellanspett, rostgumpsvala, sydnäktergal, blåhake (rasen *cyaneacula*), svarthakad buskskvätta (rasen *maura/stejnegeri*), stenskvätta (rasen *leucorrha*), brunångare, gransångare (rasen *tristis*), rödhuvad törnskata, rosenstare och gyllensparv.
4. Övriga arter och raser som regional rapportkommitté vill hänskjuta till Rk för yttrande, eller sådana som Rk på eget initiativ önskar granska.

OBS! Riksinventeringsart under 2001 är fiskgjuse!

Fågelrapport 2000

SMÅLOM *Gavia stellata*

Vår:

Tre till fyra ex 25.3 Hartsöarkipelagen, NO Nyköping (Göran Altstedt, Göran Andersson, Lennart Wahlén), 1 ex rastade, samt 1 ex sträckte 3.4 Femöre huvud, S Oxelösund (Lennart Wahlén), 1 ex sträckande 10.4 Enskär, NO Nyköping (Lennart Wahlén), 2 ex sträckande 11.4 Femöre huvud, S Oxelösund (Lennart Wahlén), 1 ex 16.4 Dragviksfjärden, Stendörren, NO Nyköping (Ulf Andersson), 1 ex 22.4 Femöre huvud, S Oxelösund (Örjan Jitelius), 1 ex mot N 24.4 Femöre huvud, S Oxelösund (Tommy Wahlström, Mattias Andersson), 2 ex 25.4 Lacka, NO Nyköping (Jonny Werdin), 2 ex 17.3 Lacka, NO Studsvik (Jonny Werdin), 1 ex sträckande 17.5 Femöre huvud, S Oxelösund (Lennart Wahlén) och 1 ex 30.5 Femöre huvud, S Oxelösund (Lennart Wahlén).

Höst:

1 ex sträckande 19.8 Gagnhäll, Fiskeboda, Hjälmaren, N Katrineholm (AndersNothagen), 1 ex 15.9 Enskär, NO Nyköping (Kalle Brinell), 4 ex 15.9 Hävringe, O Oxelösund (Leif Nyström, Lennart Wahlén), 3 ex sträckande 17.9 St. Kungsladugården, V Nyköping (Per Wiqvist), 1 ex 23.9 Hävringe, O Oxelösund (Jan Gustafsson för Tärnan), 1 ex 2.10 Hartsö-Enskär fågelstation, NO Nyköping (Lennart Wahlén, Jan Oldebring), 1 ex 4.10 Hartsö-Enskär fågelstation, NO Nyköping (Lennart Wahlén, Jan Oldebring), 2 ex 13.10 Storö, Hartsöarkipelagen, NO Nyköping (Urban Rundström) och 1 ex rastade 4.11 Femöre huvud, S Oxelösund (Göran Andersson).

Vinter:

1 ex 4.1 Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund (Lennart Wahlén) samt 1 ex 7.1 Enskär, NO Nyköping (Göran Andersson).

STORLOM *Gavia artica*

Häckning/misstänkt häckning:

Ett par Bjälken, Eskilstuna (Mati Nömm, Putte

Holmberg), 1 par Hällaren, Eskilstuna (Mati Nömm, Curt Bleckert), 1 par 1 juv 3.7 Norra Båven, O Flen (Johan Skutin), 1 par 1 juv, Mellanmarviken, Mariefred (Björn Carlsson), 1 ad 1 juv 25.6 Kvarnsjön, Vagnhärad (Pelle Palm), 1 ad 1.7 Bårsten, Årla, Eskilstuna (Mati Nömm), 1 ad 1.7 Skärsjön, Årla, Eskilstuna (Mati Nömm) samt 2-6 ad 1.7-22.7 Stora Grytsjön, Årla Eskilstuna (Mati Nömm).
Vinter:

1 ex 15.1 Hartsöarkipelagen, NO Nyköping (Göran Altstedt), 1 ex 1.1 Femöre huvud, S Oxelösund (Göran Andersson, Per Flodin, Jukka Väyrynen) och 1 ex 30.1 mot N Femöre huvud, S Oxelösund (Jörgen Israelsson, Jan-Erik Hägerroth, Jan Karlsson).

Vinterobservationer på storlom är inte vanligt och ej årligt förekommande.

SMÅDOPPING *Tachybaptus ruficollis*

Häckningar:

Ett par Ekebyvåtmark, Fors (Bo o Eva-Lena Hermod), 1 par Odensberga viltvatten, Runtuna (Kjell Karlsson), 1 par med 2 juv Linadammarna, N Södertälje (Lennart Magni), samt 1 ad matade 1 juv 13.9 Remröd, S Forssjö, O Katrineholm (Håkan Lernefalk).

Övriga:

1-2 ex 28.3-29.4 Skåra gård Hallbosjön, NV Stigtomta (Sven Jonsson, Göran Andersson), 1 ex 24.4 Nasen, Barva (Gösta E Nilsson), 1 ex 4.5 Vadsjön, Husby-Oppunda, N Nyköping (Göran Andersson), 1 ex 7.5 Grindsätters viltvatten, Runtuna (Kjell Karlsson), 2 par 7.5-24.6 Näsets viltvatten, Lid (Kjell Karlsson), 1 ex 29.5 Knutstorp, Klasstorp, Katrineholm (Håkan Lernefalk), 1 ex 29.5 Östra Vingåkers k:a, V Katrineholm (Håkan Lernefalk), 1 ex 7.7-21.8 Ålsätters viltvatten, V Katrineholm (Patrik Bergdahl, Jukka Väyrynen) samt 1 ex 5.9 Viltvatten, Torsåkers k:a, Gnesta (Bertil Karlsson).

Vinter:

1 ex 1.1-27.1 och 21.2 Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund (Jan Gustafsson, Anki Andersson, Nils Nilsson), 1 ex 6.2, 26.2 & 10.3 Nyköpings hamn, C Nyköping (Nils Nilsson, Jan Karlsson), samt 1 ex 25.12 Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund (Jan Gustafsson, Anders Magnusson).

SKÄGGDOPPING *Podiceps cristatus*

Ett till fyra ex 7.1-26.2 Horn/Örstignäs, O Nyköping (Jan Gustafsson, Anki Andersson, Lars Davner), 3 ex 1.1 Femörehuvud, S Oxelösund (Göran Andersson), 1 ex 9.1 Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund (Nils Nilsson), 20 ex 14.1 Horn, O Nyköping (Jörgen Israelsson, Göran Altstedt), 200 ex 12.11 Öljlaren, Julita, N Katrineholm (Lillemor Däckfors), 1 ex 3.12 Tullgarnsnäs, S Järna (Stefan Clason), 15-30 ex 4-30.12 Örsbaken, SO Nyköping (Jukka Väyrynen, Jan Karlsson mfl), 1 ex 9.12 Ytterjärna, Ulvsundet, Järna (Lennart Magni), 1 ex 12.12 Överhörna, Hamnskär Mälaren (Lennart Magni), 7 ex 25.12 Hasselön, Båven, O Flen (Johan Skutin), samt 4 ex 26.12 Hästnäs, N Mariefred (Johan Skutin).

GRÅHAKEDOPPING *Podiceps grisegena*

Vinter/Vår:

Ett ex 1.1 Femörehuvud, S Oxelösund (Göran Altstedt), 1 ex 27.2 Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund (Nils Nilsson), 1 ex 8.4Hävringe, O Oxelösund (Lennart Wahlén, Leif Nyström, Lars Hansson), 1 ex 16.4 Skåraviken, Hallbosjön, NV

Svarthakedopping. Foto: Göran Altstedt

Stigtomta (Stig Löwenhamn), 2 ex 16.4 Femörehuvud, S Oxelösund (Thomas Larsson), 1 ex 21.4 Ångudden, Hummelvik, SV Oxelösund (Anki Andersson, Jan Gustafsson), 2 ex 29.4 Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund (Toomas Maadre) och 1 ex 7.5-8.5 Dagnäsöns naturres. Båven, N Nyköping (Ulf Andersson, Jan Oldebring).

Höst:

Under tiden 24.9-14.10 sågs 13 ex sträcka eller rasta vid Hartsö-Enskär fågelstation (Lennart Wahlén, Göran Altstedt mfl), 2 ex 22.10 Gåsudden, Strandstuviken, SO Nyköping (Lennart Wahlén), 1 ex v.dräkt 29.10 Ekeby våtmark, Eskilstuna (Kent Carlsson), 1 ex 1.11 & 5.11 Strandstuviken, SO Nyköping (Lennart Wahlén, Sven-Olov Karlsson, Kalle Brinell) och 1 ex 9.12-10.12 Strandstuviken – Örstignäs, SO Nyköping (Lennart Wahlén, Kalle Brinell, Göran Andersson).

Höstobservationerna från Strandstuviken rör sig troligen om samma fåglar som stannade länge på lokalen.

SVARTHAKEDOPPING *Podiceps auritus*

Häckning:

Ett par 1.5-27.6 Valnaren, Länna, Strängnäs (Leif Karlsson Kent Söderberg), 1 ad 2 juv 19.7 Viltvatten 6 km N Stigtomta, N Stigtomta (Sven Jonsson), 1 par 7.5 Grindsätters viltvatten, Runtuna (Kjell Karlsson), 1 par Odensberga, Runtuna (Kjell Karlsson) och 1 par 4.6 Åtorp, Flodafors (Elsa o Berth Olausson).

Misstänkt häckning:

1 par 15.4 Motorvägspölen, Södertälje (Jan Oldebring, Lennart Magni), 1 ex 20.4 Kvarnsjön, Mariefred (Johan Skutin), 2 ex 22.4 våtmark Helgesta, Yngaren, NV Stigtomta (Ulf Johansson, Timo Samanen), 1 ex 23.4 Valla gårds viltv., St.Malm, O Katrineholm (Ulrika Ahlbom), 5 ex 23.4 Kölsättersdammen, Ripsa (Kjell Karlsson), 1 ex 30.4 Öknasjön, Härad (Leif Carlsson), 1-5 ex 29.4-29.5 Älsätters viltvatten, V Katrineholm (Patrik Bergdahl, Jan Sjöstedt, Stig Löwenhamn), 4 par 30.4-22.5 Klockarsjön, Ärla (Barbro Hedström, Gösta E Nilsson), 7 ex 5.5 Klockarsjön,

SO Eskilstuna (Hans Eliasson), 3 ex 6.5-12.5 Skåraviken, Hallbosjön, Stigtomta (Göran Andersson, Per Flodin, Ulf Johansson), 1 par 7.5 Spånga Gård, Forssa (Elsa o Berth Olausson), 1 par 7.5 Torps Säteri, Flen (Elsa o Berth Olausson), 1 par 7.5 Näset viltvatten, Lid (Kjell Karlsson), 2 par 8.5 Linadammarna, N Södertälje (Stefan Clason), 4 ex 10.5 Simsjön, Hölö, Södertälje (Bo Ljungberg), 2 ex 16.5 Valnaren, Byringe (Hans Eliasson), 1 par 20.5 Bölsätters viltvatten, Ludgo (Kjell Karlsson), 1 par sommar Harby viltvatten, Mariefred (Johan Skutin), 2 par 27.5 Sillekrogs viltvatten, N Sillekrog (Kjell Karlsson), 1 par 29.5 Knutstorp, Katrineholm (Håkan Lernefalk), 1 ex 1.6 viltvatten Fjällskäfte, Floda (Kent Karlsson), 1 ex 2.6 Lida viltvatten, V Flen (Mattias Andersson), 2 ex 6.6 Myrkärr, Eriksberg, O Katrineholm (Marianne Mattiasson, m.fl.), 3 ex 11.6 Rävsvikens viltv., St.Malm, O Katrineholm (Urban Rundström), 1 par 11.6 Oppeby viltvatten, Råby (Kjell Karlsson) samt 2 ex 13.8 Näsnaren, N Katrineholm (Håkan Lernefalk).

Övrigt:

Två ex 15.4 Femörehuvud, S Oxelösund (Örjan Jitelius), 1 ex 16.4 Dragviksfjärden, Stendörren, NO Nyköping (Ulf Andersson), 2 ex 18.4-24.4 Strandstuviken, SO Nyköping (Thomas Larsson, Jan Sjöstedt mfl), 1-2 ex 19.4-29.4 Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund (Toomas Maadre, Anki Gustafsson), 1 juv 5.8-6.8 Strandstuviken, SO Nyköping (Lillemor Däckfors, Göran Andersson, Stefan Bengtsson), 1 rastande 3-4.10 Hartsö-Enskär fågelstation, NO Nyköping (Lennart Wahlén, Jan Oldebring), 1 ex 14.10 Hartsö-Enskär fågelstation, NO Nyköping (Göran Altstedt), 1 rastande 25.10 Landsort – Lacka, NO Nyköping (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb, Tommy Ubbesen) samt 1-3 ex 1.11-26.11 Strandstuviken, SO Nyköping (Lennart Wahlén, Sven-Olov Karlsson, Kalle Brinell).

Endast fem konstaterade häckningar men en hel uppsjö av par på lämplig lokal under häckningstid. Så någon tillbakagång är nog inte aktuell utan bara att uppföljning inte gjorts på dessa par.

STORSKARV *Phalacrocorax carbo*

Sjuttio bon 16.4 Bosberget, Hjälmaran (Leif Karlsson), 25-30 bon 1.5 Mustappen, Ö Hjälmaran (Leif Karlsson), 12 bon 7.5 Näsnaren, N Katrineholm (Håkan Lernefalk), 47 bon 10.5 Gimpelstenarna, Strängnäs (Marcus Rehnberg), 15 bon 20.6 Lindholmen, Yngaren, NV Stigtomta (Gunnar Johansson), 1 bo 27.6 Välskär, Överselaö (Lars Thor), 1 häckning vid Tre tallar, Rävsnäsviken (Johan Skutin) samt 10 bon 13.7 Äspholmen, Hjälmaran (Leif Karlsson).

Att storskarven breder ut sig i inlandet står helt klart.

RÖRDRÖM *Botaurus stellaris*

Årets riksinventeringsart och som vanligt var är det Söderfjärden som ståtade med flest drommar även i år, hela 18 ex. Övriga lokaler med fler än 3 ex var Näsnaren, Katrineholm med 6 ex samt Skåraviken, Hallbosjön med 4 ex. Resterande obsar hänvisas till separat artikel från riksinventeringen.

SILKESHÄGER *Egretta garzetta* (1)

Ett ex 2.6 (11.00-17.15) Labro ängar, O Nyköping (Göran Altstedt, Per Eriksson m.fl.).

Första observationen för rapportområdet.

ÄGRETTÄGER *Egretta alba* (8)

Ett ex mot N 23.9 Sjösaviken, O Nyköping (Anders Bylin, gm Jan Gustafsson).

HÄGER *Ardea cinerea*

Häckningar:

Sjutton bon 10.6 Yttre Lindholmen, Sörfjärden, Eskilstuna (Lars Broberg), 3 häckningar 11.6 Forssjösjön, SO Katrineholm (Urban Rundström), 23 bon 16.6 Hedensö, Näsulta (Tony Haglund), 6 par juni Dagöholm, Sköldinge (Elsa o Berth Olausson) samt 1 par 2 juv 20.6 Lindholmen, Yngaren, NV Stigtomta (Gunnar Johansson).

SVART STORK *Ciconia nigra* (15)

Ett ex 3.6 Skåraviken, Hallbosjön NV Stigtomta (Jörgen Israelsson).

VIT STORK *Ciconia ciconia* (27)

Ett ex ca 10.5-19.5 L:a Rullingen, Torsterön, N Strängnäs (gm Kent Söderberg).

[SVART SVAN] *Cygnus atratus* (5)

Ett ex mot N Runebergsgatan, Nyköping 21.4 (Bertil Karlsson), 1 ex mot N Skillhult, O Mölnbo, Gnesta 21.4 (Bjarne Tuttunen) och 2 ex 27.8-2.9 Strandstuviken/Horn, Nyköping 27.8-2.9 (Jan Gustafsson, Toomas Maadre).

Årets tre ex (Nyköpings och Gnestafyndet är säkerligen samma fågel) är det högsta antal noterat av denna parkrymling.

MINDRE SÅNGSVAN *Cygnus bewickii*

Tre ex Enstaberga, Kiladalen, Nyköping 19.3 (Jörgen Israelsson), 1 ex Hannsjön, Jönåker, Nyköping 20.3 (Jan Gustafsson), 1 ex Tuna gård, Kiladalen, Nyköping 20.3 (Lennart Wahlén), 1 ex Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping 25.3 (Tomas Larsson), 1 ex Hallbosjön, Stigtomt 21.4 (Ulf Andersson), 1-2 ex Avfarten Skåraviken, Stigtomt 1.4-2.4 (Kalle Brinell, Leif Nyström), 1 ex Bärbo, Täckhammar, Nyköping 2.4 (Kalle Brinell), 1 ex N Lövsunds gård, Nyköping 15.4 (Lennart Wahlén), 1 ex mot N Brunnsåker, Tosterön, Strängnäs 17.4 (Leif Karlsson), 1 ex Ålsätters viltvatten, Katrineholm 10.5-18.5 (Stig Löwenhamn, Patrik Bergdahl, Jukka Väyrynen), 7 ex Strandstuviken, Nyköping 22.10-4.11 (Jörgen Israelsson, Lennart Wahlén, Göran Andersson m fl) och 18 ex mot SV Stäk, grusgropen, Horn, Nyköping 3.12 (Göran Alstedt)

Antalet observerade mindre sångsvanar varierar något mellan åren. Årets antal hör till de högsta observerade och flocken om 18 ex till de större. De flesta ex ses utmed kusten och inlandsobservationer är ovanliga.

SÅNGSVAN *Cygnus cygnus*

Elva rapporterade häckningar. Dessutom par under häckningstid på ytterligare några lokaler.

Under våren observerades ovanligt många och stora flockar runt om i länet. De allra flesta observerades

i Nyköpings kommun. Största antalen var 230 ex Lövsund, Nyköping 11.3 (Kjell Karlsson), 270 ex O Bergshammar, Nyköping 12.3 (Jan Sjöstedt), 200 ex Svalsta, Kiladalen, Nyköping 18.3 (Daniel Rådström), 200 ex Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping 27.3 (Lennart Wahlén) och 130 ex Gimmersta, Julita, Katrineholm 29.3 (Gunnel Malm).

Antalet rapporterade häckningar är något lägre än de senaste åren. Detta beror nog inte på någon minskning, utan snarare på en något sämre rapportering. Intressant är de stora mängderna rastande sångsvanar i främst Nyköpingstrakten. Frågan är om det är något tillfälligt. Det får kommande år visa.

SÄDGÅS *Anser fabilis*

1000-1200 ex Stenkvistafälten, Eskilstuna 2.3-19.3 (Anna Struwe, Pedro Haglund, Karolina Bodlund), ca 500 ex mellan Brenne och Vik, Kolsnaren, Vingåker 21.3 (Göran Andersson), 500-600 ex Skåra gård, Hallbosjön, Stigtomt 27.3-28.3 (Lennart Wahlén, Marianne Mattiasson), 1000 ex NV Lundbysjön, Husby-Rekarne, Eskilstuna 31.3 (Kent Carlsson), 500 ex Eriksbergsavfarten, St. Malm, Katrineholm 1.4 (Jan Sjöstedt) och 600 ex infarten Vingåker 3.4 (Jan Sjöstedt).

Vinter:

8-38 ex Stenkvistafälten, Eskilstuna 12.2 (Pedro Haglund, Karolina Bodlund, Kent Carlsson), ca 65 ex Måglaviken, Jäder, Eskilstuna 2.12 (Leif Carlsson), 4 ex Vingåkersslätten, Vingåker 3.12 (Lillemor Däckfors), 6 ex Stenkvistafälten, Eskilstuna 6.12 (Ilva Hansson), 1 ex Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping 16.12 (Göran Andersson), 43-50 ex Vingåkersslätten, Vingåker 17.12-22.12 (Patrik Bergdahl), 80-90 ex Skåra gård, Hallbosjön, Stigtomt 17.12-24.12 (Göran Andersson, Per Flodin, Sven Jonsson), 2 ex Tullgarnsnäs, Järna 21.12 (Ulf Hagström), 3 ex Lindbacke, Nyköping 21.12-25.12 (Lennart Wahlén, Jan Gustafsson, Anders Magnusson) och 61 ex Kafjärden, Eskilstuna 23.12 (Joachim Strengbom).

Flockar av normal omfattning på klassiska lokaler. Ovanligt många sena observationer pga den milda inledningen på vintern.

SPETSBERGSGÅS *Anser brachyrhynchus*

Ett till fyra ex Stenkvistafälten, Eskilstuna 8.3-20.4 (Ilva Hansson, Lennart Wahlén, Solweig Blomkvist, Kent Carlsson), 1 ex Erkan, Kiladalen, Nyköping 11.3 (Kalle Brinell), 2 ex Valla viltvatten, St.Malm, Katrineholm 18.3-19.3 (Göran Andersson), 2-3 ex V Kolsnaren, Vingåker 20.3-21.3 (Lillemor Däckfors, Göran Andersson), 1 ex St.Malms k:a, Katrineholm 20.3 (Göran Altstedt), 2 ex Stensjön, St.Malm, Katrineholm 26.3 (Urban Rundström), 1 ex Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping 25.3-2.4 (Tomas Larsson, Kalle Brinell, Lennart Wahlén m fl), 2 ex Skavsta, Nyköping 27.3 (Lennart Wahlén), 5 ex Skåra, Hallbosjön, Stigtomta, Nyköping 27.3 (Lennart Wahlén), 3 ex Tandla gård, Husby-Rekarne, Eskilstuna 31.3 (Leif Carlsson), 1 ex Helgesta & Skåra gård, Hallbosjön, Stigtomta 4.4-6.4 (Jan Sjöstedt, Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 ex Älunda gård, Eskilstuna 13.4 (Ilva Hansson), 1 ex Örsta gård, Eskilstuna 13.4 (Ilva Hansson), 2 ex 500 M syd Hållsta, Husby-Rekarne, Eskilstuna 14.4 (Kent Carlsson), 1 ex Häggnäsviken, Tullgarn, Järna 21.5 (Bo Hellberg, Stefan Clason) och 2 ex Snäckviken, Strandstuviken, Nyköping 15.10 (Jan Sjöstedt).

I sädgåsflockarna ses årligen ett antal spetsbergsgäss. De flesta ses under våren och inte varje höst. Efter att ha minskat några år minskat så har observationerna ökat de två senaste åren.

BLÄSGÅS *Anser albifrons*

Våren:

Under våren 52 ex från 15 lokaler. Största antalet var 10 ex Valla viltvatten, Katrineholm 26.3 (Kalle Brinell).

Hösten:

Under hösten 200-300 ex från 15 lokaler. Största antalen var 17 ex sträckte Hartsö-Enskär 10.10 (Hartsö-Enskär fstn), 80 ex Häggnäsviken, Tullgarn, Järna 14.10 (Ulf Modin) och 23 + 11 ex

sträckte mot SV Strandstuviken, Nyköping 4.11 (Göran Andersson).

Många rapporter både vår och höst. Vårobservationerna är jämnt spridda över landskapet, medan höstobservationerna är koncentrerade till kusterna, med enstaka fynd i Strängnäs och Eskilstuna. Antalet observerade bläsgäss varierar mellan åren. Tendensen är dock att antalet observationer ökar. Årets antal är det högsta som noterats.

FJÄLLGÅS *Anser erythropus*

Liksom förra året många rapporter om ett eller flera ex. Högsta antalet var 9 ex, varav 4 omärkta, Horn, Nyköping 14.5 (Göran Altstedt). Totalantalet svårt att uppskatta då de flesta observationer kommer från närliggande lokaler, men ca 10-15 ex. De flesta observationerna gjordes under våren. Enbart enstaka observationer av enstaka ex under hösten. Ett ex översomrade troligen vid Horn, Nyköping (samma ex som ifjol?). De flesta av årets observationer är gjorda i och kring Nyköping. Flera fjällgäss har varit märkta och härstammar troligen från Östermalms fjällgåsprojekt.

GRÅGÅS *Anser anser*

Ca tusen ex Skåraviken, Hallbosjön, Stigtomta 20.8 (Sven Jonsson), 3550 ex Häggnäsviken, Tullgarn, Järna 16.9 (Stefan Clason), 2422 ex Söderfjärden, Mälaren 17.9 (Lars Broberg), ca 2000 ex mot O Horn, Nyköping 23.9 (Jan Sjöstedt), 2181 ex Söderfjärden, Mälaren 15.10 (Lars Broberg), 1200 ex Västerviken, Tullgarn, Järna 19.10 (Lennart Magni) och 3700 ex Tullgarnsområdet, Järna 21.10 (Stefan Clason).

Grågås är numera en allmän och väl spridd häckfågel i Sörmland, varför häckningar inte längre behöver rapporteras. Flockar av normal omfattning och från kända lokaler.

[STRIPGÅS] *Anser indicus* (19)

Ett ex Söderfjärden, Eskilstuna 17.9 (Lars Eriksson), 1 ex Fiholm, Jäder, Eskilstuna 28.9-29.9 (Barbro Hedström) och 1 ex Häggnäsviken, Tullgarn, Järna 25.9-14.10 (Erik Asplund, Ulf Modin).

De första fynden sedan 1992. De två observationerna i Eskilstuna rör sannolikt samma fågel.

[SNÖGÅS] *Anser caerulescens* (60)

Två ex Häggåsviken, Tullgarn, Järna 13.8 och 22.10-25.10 (Bo Hellberg, Ulf Johansson, Per Lindström, Ulf Modin).

Några ex ses numera varje år.

VITKINDAD GÅS *Branta leucopsis*

Häckningar:

Ett ex ruvande kobbe i Yngaren, Nyköping 26.6 (Leif Nyström) och 40 ad + 22 juv Linudden, Nyköping 3.7 (Kalle Brinell).

Inland:

Många observationer i inlandet. De flesta under hösten. Endast de största flockarna redovisas. 170 ex mot NO Mörby, Nykvarn, Södertälje 17.5 (Roger Kauffman), ca 200 ex sträckte Hartsö-Enskär 7.10-14.10 (Hartsö-Enskärs fstn), 13 ex Söderfjärden 15.10 (Leif Carlsson), 25 ex NO Vålve, Jäder, Eskilstuna 22.10 (Leif Carlsson), 20-50 ex Häggåsviken, Tullgarn, Järna 22.10-4.11 (Bo Hellberg) och 36-38 ex Gorsingeholm, Strängnäs 4.11-10.11 (Leif Carlsson, Kent Söderberg).

Antalet rapporterade häckningar har stadigt minskat. Har arten verkligen minskat eller ser vi samma sak som med grågåsen, dvs att den vitkindade gåsen har blivit så vanlig att häckningar inte rapporteras? För att få svar på detta är det viktigt att alla häckningar under 2001 rapporteras.

PRUTGÅS *Branta bernicla*

Ett ex mellan Brenne och Vik, Kolsnaren, Vingåker 20.3 (Lillemor Däckfors), 2 ex SO Sjösaviken, Nyköping 28.3 (Göran Altstedt), 1 ex Strandstuviken, Nyköping 25.4 (Örjan Jitelius, Jan Sjöstedt, Lars Hansson), 4 ex och 110 ex sträckte Femöre huvud, Oxelösund 17.5 (Lennart Wahlén) och 1 ex Marsviken, Oxelösund 25.6 (Gunnar Rosqvist).

Under hösten en del sträckande prutgäss längs kusten som mest 130 ex Häggåsviken, Tullgarn, Järna 29.10 (Ulf Modin, Bo Hellberg).

Sträckande prutgäss ses årligen i större eller mindre omfattning i skärgården. Vårfynd är inte vanliga, liksom fynd i inlandet.

GRAVAND *Tadorna tadorna*

Häckningar:

En ad med nio juv Strandstuviken, Nyköping 19.6 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson) och 2 kullar 4.7 Hartsöarkipelagen, Nyköping (Göran Altstedt) och 3-4 lyckade häckningar Hartsö-Enskär (Lennart Wahlén).

Inlandet:

Ett ex Nyckelsjön, Blacksta, Gnesta 21.7 (Bertil Karlsson), 1 ex 1.10 Solö, Fogdö, Strängnäs (Magnus Brandel) och 1 juv Ekeby våtmark, Eskilstuna (Lennart Bolund).

Gravanden verkar ha en stadig stam om 5 - 10 häckande par. Enstaka ex ses årligen i inlandet.

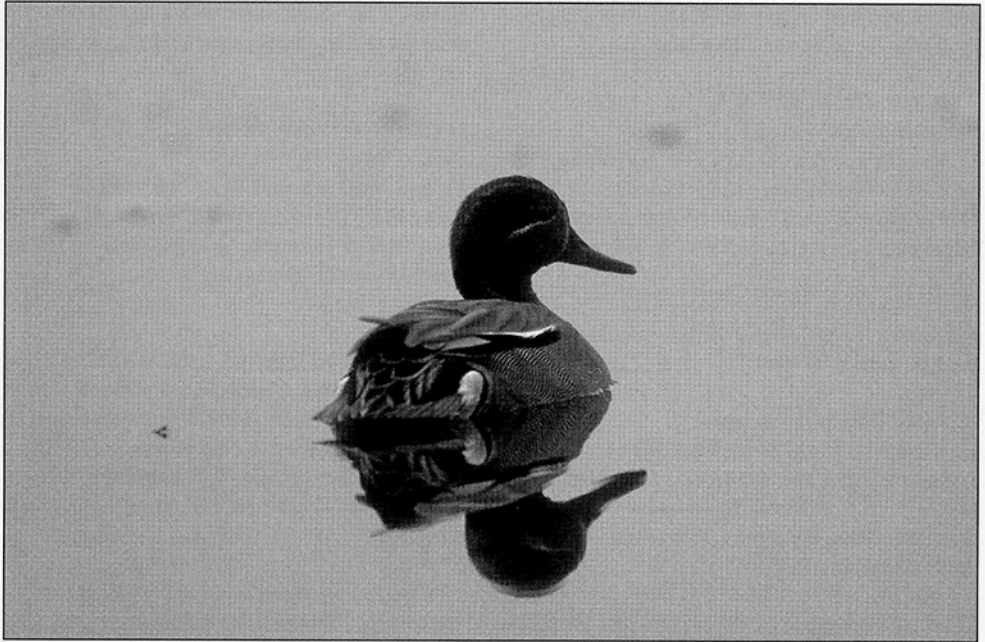
BLÅSAND *Anas penelope*

Fem ex Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping 11.6 (Nisse Nilsson).

Vinter:

3-14 Lindbacke, Nyköping 1.12-4.12 (Jukka Väyrynen, Jan Sjöstedt, Göran Andersson), 7 ex Gorsingeholm, Strängnäs 3.12 (Karl-David Arvidsson, Annika Byskatta), 3 ex Svanviken, Nyköping 4.12 (Jukka Väyrynen), obsad Nyköpingsån, Nyköping 9.12 (Jan Sjöstedt, Torbjörn Brissman), 40 ex Skåraviken, Hallbosjön, Stigtomta 9.12 (Jan Sjöstedt, Torbjörn Brissman), 6 ex Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping 16.12 (Göran Andersson), 4 ex Strandstuviken Nyköping 17.12 (Jan Sjöstedt) och 5 ex Ekeby våtmark, Eskilstuna 26.12 (Kent Carlsson).

Aldrig har så många bläsänder setts vintertid som i år. Sedan slutet på 80-talet har enstaka bläsänder setts vintertid, nästan årligen. Bläsänder ses nästan årligen under häckningstid, men häckar endast mycket sporadiskt.

SNATTERAND *Anas strepera*

Häckningar:

En häckning Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping (Nisse Nilsson).

En stor flock om 120 ex Labro ängar, Nyköping 18.6 (Nisse Nilsson).

Vinter:

10 ex Skåraviken, Hallbosjön, Nyköping 9.12 (Jan Sjöstedt, Torbjörn Brissman) och 3 par Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping 16.12 (Göran Andersson).

Den tionde häckningen. Snatterand är en sparsam häckfågel i Sörmland, men har ökat något under senare år. Vid kusten utanför Nyköping ses numera ofta större flockar av snatterand.

KRICKA *Anas crecca*

Häckningar:

En häckning med 3-4 juvenila Åkers kronopark Gnesta (Hans Eliasson).

Vinter:

En hane Maren, Södertälje 1.1 (Jan Oldebring), 1 hona Skanssundet, N Mörkö, Järna 2.1 (Laine Boresjö), 1 hane Horn, Nyköping 9.1 (Olle Pers), 1 hona Romholmen, Nyköping 23.1 (Jörgen Israelsson), några ex Lindbacke, Nyköping 1.12 (Jan Sjöstedt), ca 10 ex Svanviken/Lindbacke, Nyköping 2.12 (Göran Andersson, Per Flodin), 8 ex Valnaren, Länna, Strängnäs 2.12 (Leif Ekblom), 5 ex Mellsjön, Östra Kovik, Nyköping 3.12 och 8.12 (Jonny Werdin), obsad Nyköpingsån, Nyköping 9.12 (Jan Sjöstedt, Torbjörn Brissman), 5 ex Skåraviken, Hallbosjön, Stigtomta 9.12 (Jan Sjöstedt, Torbjörn Brissman), 13 ex Vadsjön, Husby-Oppunda, Nyköping 16.12 (Göran Andersson), 2 ex Strandstuviken, Nyköping 17.12 (Jan Sjöstedt) och 1 hona Ekeby våtmark, Eskilstuna 30.12 (Kent Carlsson).

Ibland kan en och annan kricka försöka övervintra. De senaste två milda vintrarna har lett till att ett rekordstort antal krickor observerats under vintern. Observationer i inlandet är ovanliga. Några få

häckningar rapporteras varje år, vilket knappast avspeglar förekomsten i Sörmland.

AMERIKANSK KRICKA

Anas crecca carolinensis (5)

En hane Skåraviken, Hallbosjön, Nyköping 31.3-16.4 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson, Janne Oldebring m fl) och 1 hane Skavstaavfarten, Nyköping 15.4-24.4 (Jan Gustafsson, Jörgen Israelsson m fl).

Fjärde och femte fyndet av denna amerikanska ras. Senaste fyndet var 1998.

STJÄRTAND *Anas acuta*

En hona Nyköpings hamn 5.2-6.3 (Nisse Nilsson, Lennart Wahlén, Jan Sjöstedt), 1 hona Nasen, Eskilstuna 6.6 (Gösta E Nilsson) och 1 ex Strandstuviken, Nyköping 19.6 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson).

Stjärtand häckar inte annat än tillfälligt i Sörmland och ses inte årligen under häckningstid. Vinterobservationer är mycket ovanliga. Den senaste var 1990.

ÅRTA *Anas querquedula*

Häckningar:

Två par Ekeby våtmark, Eskilstuna (Bo Gustafsson)

I övrigt 34 rapporter med par och hanar från 16 lokaler under häckningstid. Lokaler per kommun Järna 1, Södertälje 1, Eskilstuna 2, Katrineholm 5 och Nyköping 7.

Femte och sjätte häckningen. Samtliga häckningar har skett under 1990-talet. Färre rapporter än tidigare, dock från i stort sett lika många lokaler. Rapporterna är spridda över hela Sörmland, med tyngdpunkt på Katrineholm och Nyköping.

SKEDAND *Anas clypeata*

Inga rapporter om häckningar eller misstänkta häckningar.

Skedand ses regelbundet under häckningstid och de senaste åren har enstaka häckningar rapportrats.

BRUNAND *Aythya ferina*

Häckningar:

En hona med fyra pull Ekeby våtmark, Eskilstuna 24.6 och 8.7 (Kent Carlsson, Björn Fors, Leif Carlsson) och 5 juvenila ex Ålsäters viltvatten, Katrineholm 8.7 (Håkan Lernefalk).

Övrigt:

Två par och en hane Haversjön, Nyköping 26.5 (Ulf Andersson), 1 hane Sörby viltvatten, Nyköping 28.5 (Ulf Andersson), 4 ex Labro ängar, Nyköping 6.6 (Marianne Mattiasson m.fl.), 250 ex Näsnaren, Katrineholm 19.7 (Patrik Bergdahl) och ca 300 ex Björkarösund, Nyköping 14.10 (Stefan Clason).

Glädjande nog andra året i rad med rapporterade häckningar. Förhoppningsvis har den negativa trenden brutits.

VIGG *Aythya fuligula*

2000-10000 ex Horn/Strandstuviken, Nyköping 7.1-20.1 (Nisse Nilsson, Jan Sjöstedt, Lars Davner), 4000-5000 ex Romholmen, Nyköping 15.1-23.1 (Nisse Nilsson, Göran Andersson), 8000 ex Sjösaviken, Nyköping 3.11 (Lennart Wahlén), 5000-10000 ex Strandstuviken, Nyköping 4.11-9.12 (Göran Andersson, Jan Sjöstedt, Lennart Wahlén), 5000 ex Mellsjön, Östra Kovik, Nyköping 3.12 och 8.12 (Jonny Werdin), 8000-9000 ex Örsbaken, Nyköping 4.12 (Jukka Väyrynen), 2000 ex Öbolandet, Trosa 6.12 (Patrik Bergdahl) och 3500 ex Horn, Nyköping 25.12 (Jan Karlsson).

Stora flockar samlas vintertid ute vid kusten.

BERGAND *Aythya marila*

50-300 ex Örstignäs, Nyköping 6.1-26.2 (Jan Sjöstedt m fl) 50-500 ex Strandstuviken, Nyköping 18.4-3.5 (Ulf Johansson m fl), 1 hane och 2 honor Labro ängar, Nyköping 2.6-4.6 (Göran Altstedt, Jan Gustafsson), 2 honor Labro ängar,

Nyköping 18.6 (Nisse Nilsson), 150 ex Strandstuviken, Nyköping 25.11 (Torbjörn Brissman) och ca 100 ex Örsbaken, Nyköping 4.12 (Jukka Väyrynen).

Inlandet: En hane Måglaviken, Sörfjärden, Eskilstuna 15.4 (Leif Carlsson), 1 hane Sjöholm, Näsnaren, Katrineholm 11.5 (Stig Löwenhamn), 1 honfärgad Måglaviken, Sörfjärden, Eskilstuna 15.10 (Leif Carlsson), 3 ex Näsnaren, Katrineholm 29.10 (Håkan Lernefalk, Agne Swenzén), 2 honfärgade ex Ekeby våtmark, Eskilstuna 4.11-16.12 (Kent Carlsson, Leif Carlsson, Hjärdis Carlsson), 1 par 27.12 Ekeby våtmark, Eskilstuna (Lennart Bolund) och 1 ex Översjön, Bärbo, Stigtomta 17.12 (Sven Jonsson).

Större flockar är inte ovanliga vid kusten utanför Nyköping under vintern. Inlandsobservationer av normal omfattning. De flesta görs under hösten.

EJDER *Somateria mollissima*

Inga rapporter under året, vare sig från inlandet eller från sträck vid kusten.

PRAKTEJDER *Somateria spectabilis* (24)

Ett ex Gräskären, Oxelösund 27.4 (Leif Nyström) och 1 ad hane Hävringe, Oxelösund 4.5-17.5 (Leif Nyström, Lennart Wahlén, Lars Hansson).

Troligen samma fågel som har rapporterats. De flesta observationer görs i april och maj.

ALFÖRRÄDARE *Polystica stelleri* (48)

En hona Horn Nyköping 14.1 och 17.1 (Jörgen Israelsson, Lennart Wahlén), 1 hona Hävringe, Oxelösund 8.3 (Leif Nyström) och 1 hona 1 ung hane Hävringe, Oxelösund 20.3 och 25.3 (Pierre Stålnäbb, Leif Nyström), 1 hona Hävringe, Oxelösund 29.3 (Leif Nyström) och 1 2k hane Hartsö, Nyköping 10.4 (Lennart Wahlén).

Årets fyra ex (honan vid Hävringe är troligen samma ex) är bland det högsta någonsin. Alförrädare ses numera årligen vid kusten.

ALFÅGEL *Clangula hyemalis*

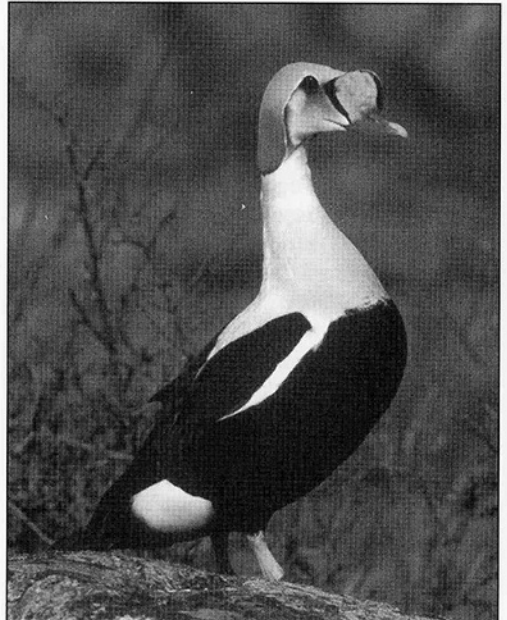
En ad hane Sundbyholm, Eskilstuna 25.12 (Lennart Bolund)

Endast en inlandsrapport, är det lägsta på många år. Antalet observationer i inlandet har varit lågt flera år i rad. Har möjligen alfågeln ändrat sin flyttväg?

SJÖORRE *Melanitta nigra*

Kusten:

En hona Femöre huvud, Oxelösund 1.1-2.1 (Göran Andersson, Per Flodin, Kalle Brinell m fl), 2 ex Hartsöarkipelagen, Nyköping 25.3 (Lennart Wahlén, Göran Andersson, Göran Altstedt), 30 ex sträckande Hummelvik, Buskhyttan, Oxelösund 27.4 (Marianne Mattiasson), 1 hona Hägnäs viken, Tullgarn, Järna 20.5 (Stefan Clason), 7 honor Hartsöarkipelagen, Nyköping 4.7 (Lennart Wahlén, Göran Altstedt), 50-60 ex Hävringe, Oxelösund 23.9 (Jan Gustafsson för Tärnan), 3 ex Lacka, Studsvik, Nyköping 25.10 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb, Tommy Ubbesen), 20 ex sträckande Lacka, Studsvik

Praktejder, Hävringe. Foto: Leif Nyström

Svärta. Foto: Bengt Ekman/N

vik, Nyköping 29.10 (Göran Altstedt, Per-Åke Hägerroth), 1 ex sträckande Femörchuvad, Oxelösund 4.11 (Göran Andersson) och 200 + 100 ex Vattungarna, Oxelösund 17.12 (Lennart Wahlén, Leif Nyström). Under hösten 3 observationer vid Hartsö-Enskär med totalt 28 ex (Hartsö-Enskär fstn).

Inland:

Två ex Rokaudd, Överselaö, Strängnäs 18.4 (Fredrik Ellin), 6 ex Bergshammar, Fogdön, Strängnäs 19.4 (Kent Söderberg, Fredrik Ellin), 2 ex Söderfjärden, Eskilstuna 21.4 (Magnus Brandel), 2 hannar Bergshammar, Fogdön, Strängnäs 29.4 (Kent Söderberg), 4 ex Näsnaren, Katrineholm 1.5 (Håkan Lernefalk), 1 hane Ekaviken, Ö Hjälmarén, Eskilstuna 1.5 (Leif Carlsson), 7 hannar 9 honor NV Lövön, Ö Hjälmarén, Eskilstuna 6.5 (Leif Carlsson), 1 par Mälby kvarn, Skudern, Malmköping 6.5 (Jukka Väyrynen), 9 sträckande Skåraviken, Hallbosjön, Stigtomta 6.5 (Göran Andersson, Per Flodin), 1 par+3hannar Djurgårdsudd, Granfjärden, Mälaren 7.5 (Kent Carlsson) och 1 hane Hjälmarésund, Öja, Eskilstuna 21.8 (Leif Carlsson).

Årets rapporter av normal omfattning. Sjöorre ses årligen sträckande ute vid kusten både vår och höst. Runt månadsskiftet april-maj rastar några ex i inlandet.

SVÄRTA *Melanitta fusca*

Vinter:

En hona Maren, Södertälje 1.1 (Jan Oldebring), 1 ex 5.1 Askö, Trosa (Lennart Wahlén), 7-11 ex Hummelvik, Buskhyttan, Oxelösund 7.1-27.2 (Jörgen Israelsson, Nisse Nilsson, Jan Gustafsson) och 3 ex Örsbaken, Nyköping 3.12 (Tommy Knutsson).

Bo med ägg Måsklubben 9.7 (Lennart Wahlén) och en hona med två små ungar södra Enskär 17.7-21.7 (Lennart Wahlén).

Några enstaka par häckar fortfarande i rapportområdet. För första gången sedan slutet på 80-talet inga inlandsobservationer.

SALSKRAKE *Mergus albellus*

Tretio ex Horn, Nyköping 14.1 (Jörgen Israelsson, Göran Altstedt), 81 ex Näsnaren, Katrineholm 16.4 (Håkan Lernefalk), 30-80 ex Strandstuviken, Nyköping 15.10-17.12 (Kalle Brinell, Göran Andersson, Jan Sjöstedt), 37 ex Hyndevadsströmmen, Eskilstuna 11.11 (Bo och Eva-Lena Hernod) och 108 ex Näsnaren, Katrineholm 12.11 (Håkan Lernefalk, Agne Swenzén).

Stora flockar rastar årligen vår och höst i Näsnaren. Beroende på isläget kan ett större antal salskraker ses nära kusten under vintern.

SMÅSKRAKE *Mergus serrator*

Häckningar: 7 pull Krokholmen, Ö Hjälmarén, Eskilstuna 9.7 (Leif Carlsson, Hjördis Carlsson) och 3 pull S Långholmen, Mälaren, Eskilstuna 14.7 (Leif Carlsson, Hjördis Carlsson).

Inland:

Ett par Granfjärden, Fogdön, Strängnäs 19.4 (Kent Söderberg, Fredrik Ellin), 1 par Klemmingen, Gnesta 23.4 (Bertil Carlsson), 1 hane och 1 par N Lövön, Ö Hjälmarén, Eskilstuna 1.5 (Leif Carlsson, Hjördis Carlsson), 5 ex Skudern, Flen 6.5 (Jukka Väyrynen), 16 ex N Lövön, Ö Hjälmarén, Eskilstuna 6.5 (Leif Carlsson, Hjördis Carlsson), 1 par Ekaviken, Ö Hjälmarén, Eskilstuna 7.5 (Leif Carlsson), 2 hannar och 1 hona Djurgårdsudd, Gran-

fjärden, Mälaren 7.5 (Kent Carlsson), 1 par Granfjärden, Gimpelstenarna, Mälaren 10.5 (Thomas Pettersson) och 1 hona S Marskudden, Hjälmarén, Eskilstuna 24.6 (Leif Carlsson).

Första rapporterade häckningarna sedan 1996. I Mälaren och Hjälmarén häckar troligen några par årligen. Enstaka ex ses årligen i inlandet och har även häckat i några av de större sjöarna.

STORSKRÄKE *Mergus merganser*

Fyra till femtusen ex Herrfallet, Hjälmarén, Eskilstuna 4.11 (Leif Carlsson), ca 1000+250 ex S Viboö, Hjälmarén, Eskilstuna 4.11 (Leif Carlsson) och 2000 ex 12.11 Hjälmaresund, Öja, Eskilstuna (Lennart Bolund).

De senaste åren har det varit få rapporter om stora storskräkflockar. I år enbart från Hjälmarén.

AMERIKANSK KOPPARAND

Oxyura jamaicensis (5)

En hane Valla viltvatten, Katrineholm 1.6-4.6 (Håkan Lernefalk, Anna Johansson, Martin Resare m fl).

Femte fyndet i rapportområdet. Det senaste fyndet gjordes faktiskt på samma lokal 1994. De övriga fynden är Näsnaren, Katrineholm två gånger och ett fynd vid Tullgarn. Samtliga fåglar har varit hannar.

BIVRÅK *Pernis apivorus*

Ett extremt tidigt fynd gjordes den 11.4 vid Länna Bruk (Lars Thor). Bivråkarna återkommer normalt i mitten av maj och det är ovanligt med aprilfynd överhuvudtaget även de sydligare delarna av landet. Bivråken är en sparsam häckfågel i vårt rapportområde och antalet häckningsfynd är få. De har mer undanskymda vanor än ormvråkarna och föredrar att söka föda i olika slags gles skogsmark. Den korta perioden med spelflykt påverkas säkert av vädret, bra väder och tillgång på föda bidrar sannolikt till att häckningen snabbt kommer igång. Resultatet blir att vi ser färre kretsande och spelflygande bivråkar vilket i sin tur ger färre rapporter. Den sörmländska bivråkopulationens stor-

lek är således svårbedömd. Trots att så få bivråkar rapporteras under häckningstid (22 fynd under häckningstid 2000) så ligger nog antalet par någonsans runt 200 (antalet ormvråkspar ~600).

BRUN GLADA *Milvus migrans* (23)

Ett ex Horns västergård, Nyköping 28.5 (Göran Altstedt), 1 ex Bälinge k:a, Tystberga 5-9.8 (Ulf Andersson m.fl.), 1 ex Horn, Nyköping 1.9 (Knut Kjellström, gm Jan Karlsson).

Från att inte ha varit årlig i rapportområdet så görs numera något enstaka fynd varje år. I takt med att antalet skådare ökat och att många fått erfarenhet av arten från resor söderut så har antalet fynd saktat ökat. Arten anses lättbestämd av många men det finns fog för att lyfta ett varningens finger där. Största förväxlingsrisken är sannolikt med brun kärnhök. Unga brunhökar men även äldre kan vara mycket lika bruna glador och bland dessa är det förvisso ovanligt men ändå förekommande att dessa saknar ljus på huvudet och är helt mörka. Det finns fåglar varje år som blir felbestämda även på kända lokaler med många skådare (ex Falsterbo). Även ormvråk och mörka bivråkar kan vara väldigt brungladelika.

GLADA *Milvus milvus*

Ett ex Hållsta mot Årla k:a, Eskilstuna 26.3 (Kent Carlsson), 1 ex Ålberga, Nyköping 2.4 (Lars-Olof Lötman), 1 ex Sjösaviken, Nyköping 2.4 (Thomas Larsson, Göran Altstedt), 1 ex Strandstuviken, Nyköping 22.4 (Jan Sjöstedt), 1 ad sträckte Tullgarns slott, Trosa 6.5 (Bo Hellberg), 1 sträckande Horn, Nyköping 5.9 (Jan Karlsson, Thomas Larsson, Björn Johansson).

Sex fynd är riktigt bra! Det finns tecken på att gladan börjar etablera sig som häckfågel på flera håll i mellan Sverige. I skrivande stund (maj 2001) så har även det par som setts i Nyköpingstrakten påbörjat första häckningen i vårt rapportområde på många decennier. Störst chans att se glador är under främst april och i september.

HAVSÖRN *Haliaeetus albicilla*

Antalet fynd fortsätter att öka. Under den örn-räkning som gjordes i Mälareområdet den 5.3 av Strängnäs-föreningen och OKE påträffades inte mindre än 47 individer! Havsörnen är inte längre någon sällsynthet ens i inlandet inte minst under vinterhalvåret och sträckperioderna. Vi har även det senaste året fått par som börjat häcka även i inlandet. Fortsätt rapportera de observationer som görs i inlandet under perioden maj-juli. Om det finns indicier på att häckning förekommer meddela gärna detta. Alla lokaler mörkas av rrk!

BRUN KÄRRHÖK *Circus aeruginosus*

Inga riktade inventeringar har gjorts detta år utanför Sörfjärden, Mälaren där antalet par alltså ligger på 20 (Lars Broberg).

BLÅ KÄRRHÖK *Circus cyaneus*

Vinterfynd:

En hona Brandholmen, Nyköping 1.1-6.1 (Jukka Väyrynen, Lennart Wahlén m.fl.), 1 ung Bälinge k:a, Tystberga, NO Nyköping 15.1 (Göran Altstedt, Ola Jonsson, Per-Åke Hägerroth), 1 hona flygplansrakan, Barva 28.1 (Barbro Hedström, Inga Söder), 1 hona Statoio, g:a E20:an O Eskilstuna 28.1 (Inga Söder), 1 hona Tomtekulla, NO Nyköping 1.2 (Bo Altstedt), 1 hona Örsundet, Barva 11.2 (Ilva Hansson), 1 hona Gammelsta, Kiladalen, V Nyköping 12.2 (Patrik Kjellberg), 1 hona Bergshammar, V Nyköping 13.2 (Kalle Brinell), 1 hona Skavstaavfarten N Nyköping 19.2 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 hane Lindö, Runtuna, N Nyköping 23.2 (Jan-Eric Hägerroth), 1 hane Sätterstamaden, NO Nyköping 29.2 (Bertil Karlsson). 1-2 honfärgade ex flygplansrakan, Barva 16.11 - 17.12 (Barbro Hedström, Ilva Hansson), 1 hona Bergshammars västergård, V Nyköping 3.12 (Kalle Brinell), 1 hona Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta 9.12 (Jan Sjöstedt, Torbjörn Brissman), 1 hona Lindbacke, SV Nyköping 16.12 (Jan Sjöstedt), 1 ad hane Söderlänna 22.12 (Kent Söderberg), 1 hona N Mörkö, SO Järna 23.12 (Stefan Clason), 1 hane Solö-Gredby, Fogdö, N Strängnäs 24-25.12 (Magnus Brandel), 1 hontecknad Kjula reningsverk, O Eskilstuna 25.12 (Magnus Brandel), 1 hane,

Lundby, Fogdön, N Strängnäs 25.12 (Magnus Brandel), 1 hontecknad Stensjön, St. Malm, O Katrineholm 25.12 (Bert & Elsa Olausson, Anders Olausson), 1 ex Fyrjö, Yngaren, NV Stigtomta 26.12 (Sven Jonsson), 1 ex mot SV Björshults sop-tipp, SV Nyköping 30.12 (Göran Andersson, Per Flodin), 1 hane S Kinglöt, Jäder 30.12 (Leif Carlsson), 1 hontecknad Solö, Fogdö, N Strängnäs 30.12 (Magnus Brandel).

Sena vårfynd:

En hona Sanda gård, N Mörkö S Järna 20.5 (Stefan Clason), 1 hona Hölö, Tullgarnsnäs 23.5 (Lennart Magni, Lennart Karlén).

Ett riktigt rekordår när det gäller rapporter! Det senaste årens mer normala nivåer på 4-10 fynd är vida överträffat. Som vanligt är det svårt att avgöra hur många fåglar som är inblandade i högen av observationer men det torde röra sig om minst 23 olika individer. Det förefaller som om blåhöken alltmer börjat dra ut på sitt sträck och dessutom övervintra längre norrut. Observationer i november och februari är numera säkerligen fåglar som är på väg söder respektive norrut. De enda månader då blåhöken är direkt sällsynt i området är juni-juli.

STÄPPHÖK *Circus macronus* (4)

En 2k hane Horns båtvarv, Nyköping 4.9 (Olle Pers, Jan Karlsson, Jan-Erik Hägerroth, Thomas Larsson).

Fjärde fyndet i rapportområdet.

ÄNGSHÖK *Circus pygargus* (52)

En hane Kilenkorset, Strängnäs 20.4 (Björn Carlsson), 1 hona sträckande, Hävringe, Oxelösund 20.5 (Göran Andersson, Lennart Wahlén, m fl), 1 3k hane S Branthäll- Örstignäs, Nyköping 26-31.5 (Lennart Wahlén), 1 ad hane NV Vagnhärad 10.6 (Örjan Jitelius), 1 2k hane Gesta viltvatten, Strängnäs 15.6 (Fredrik Ellin, Kent Söderberg), 1 hane Fiskeboda, Katrineholm 18.7 (Håkan Lernefalk), 1 hona Ytterbobygget, Koppartorp, Nyköping 12.8 (Kalle Brinell).

Sju fynd är något fler än normalt. Även antalet häckande ängshökspår tycks sakta men säkert öka i antal på fastlandet. I flera av våra angränsande landskap finns numera enstaka häckande par. Ängshökarna återkommer från övervintring i slutet av april och under maj månad. De flesta återvänder sedan under augusti till början av september. Rrk har from i år valt att släppa på beskrivningstvånget för även ängshökshonor. De flesta skådare har erfarenhet från arten från Öland och Gotland men vi vill ändå uppmärksamma riskerna med fältbestämningen av främst vitgumpade kärrhökar då alla arter kan ha vitt på gumpen (sällsynt även brunhök). Sannolikt är största förväxlingsrisken med blå kärrhökhonor som också kan ge ett "lätt" intryck i flykten och med den betydligt sällsyntare stäpphöken. Rrk kommer även fortsättningsvis att i de fall där viss tveksamhet kan råda att begära in en skriftlig beskrivning.

ORMVRÅK *Buteo buteo*

Både omvråken och fjällvråken har under de senaste decennierna tagit klivet upp från ovanlig men regelbunden vintergäst till att bli ett naturligt inslag i vinterfågelfaunan. Det förefaller som bägge arterna klart börjat övervintra allt längre norrut i landet. Från att vi fram till 90-talets början bara haft 3-5 vinterfynd så ökade dessa till runt 20-30 st i mitten på 90-talet. Under 99 gjordes 69 fynd och från 2000 finns inte mindre än 122 rapporter från perioden december-januari gällande minst 60 olika ex. Trots att det säkert finns individer som är mer eller mindre rörliga vilket säkert medför dubbelräkning så är tendensen tydlig. Bara i Oxelösund fanns minst 7 övervintrande ex och i Nyköpings närområde ytterligare minst 11 ex (enligt Jan Gustafsson). Ur de senaste årens rapportskördar kan tydligt urskiljas att även sträcktiderna fått lite förskjutning. Redan i februari ökar antalet individer kraftigt och det kan bara bero på att fåglarna påbörjat en rörelse norrut. Även höststräcket har blivit mer utdraget. Den stora passagen av sydflyttande vråkar passerar i september-oktober men därefter dyker de individer upp som i sakta mak stryker ner mot sydligare trakter sökande lämplig plats för övervintring. Det finns således även en

klart större mängd med rapporter från november än december.

FJÄLLVRÅK *Buteo lagopus*

För fjällvråken gäller i stort samma förhållande som för omvråken. Fjällvråken har alltid varit fåtagligare och antalet fynd har fram till i år ökat etappvis. Fram till 90-talets början gjordes endast enstaka fynd för att till mitten av 90-talet hamna på en nivå kring 14-20 ex. De senaste tre åren har fyndantalet ytterligare ökat. Från 2000 finns inte mindre än 59 fynd från december-januari. Sannolikt förekommer även här en viss dubbelräkning av rörligare individer trots att försök att utesluta detta gjorts. I Nyköping- Oxelösundsområdet övervintrade tre ex som än jämförelse med omvråkens 18 ex. Fjällvråkarna flyttar oftast lite senare än omvråken (oktober-november) vilket gör att även de kan vara på flyttning en bra bit in i november och säkert tom december. Fjällvråkar är däremot ofta väldigt stationära när dom valt övervintringsplats.

KUNGSÖRN *Aquila chrysaetos*

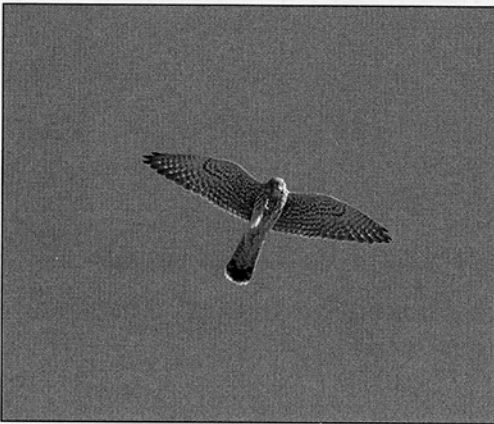
En subad, Stenkvistafälten, S Eskilstuna 4.1-10.1 (Jukka Väyrynen, Kent Carlsson, m. fl.), 1 2k Björksund, NO Nyköping 8.1 (Göran Altstedt), 1 ad jagande, Långmaren, Nynäs 8.1 (Lennart Karlén), 1 ung Gnesta 14.1 (Örjan Jitelius), 1 ex Fyr-sjö, Yngaren, NV Stigtomta 16.1 (Sven Jonsson), 1 ung Skoghall, O Nyköping 18.1 (Göran Altstedt), 1 ung O Tuna k:a, V Nyköping 20.1 (Jonny Werdin), 1 ad SV Bergshammar, V Nyköping 20.1 (Lennart Wahlén), 1 ex Sofiebergsåsen 22.1 (Barbro Hedström), 1 ung S Täckhammars bro, N Nyköping 23.1 (Mikael Ackelman), 1 ad Råby-Rekarne k:a, V Eskilstuna 29.1 (Göran Andersson), 1 subad mellan Runtuna & Lid, N Nyköping 1.2 (Bo Altstedt), 1 subad Edeby, Åbo ö, N Nyköping 6.2 (Jan-Eric Hägerroth), 1 ex Hedmossen, Dunker, NV Malmköping 12.2 (Bernt Andersson), 1 ad Pilkrog, Järna 12.2 (Jan Oldebring, Lennart Wahlén), 1 ad Mörtsjön, S Strängnäs 13.2 (Leif Karlsson), 1 juv Aspa, Ludgo, Nyköping 17.12 (Kjell Karlsson), 1 subad Lundaskog, Jönåker, V Nyköping 30.12 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson).

Från att ha varit en riktig sällsynthet under många år så kom örnarna tillbaka ordentligt med hjälp av förändrad kemikalieanvändning och stödmatning. Vid EU-inträdet kom tyvärr en del restriktioner som försvårat stödutfodringen och faktiskt bidragit till att den nästan helt slutat. Kanske kan detta vara en bidragande faktor till att vi är fått in färre rapporter än de senaste åren. Från en toppnivå på drygt 25 observationer får vi i år bara in 18. Kungsörnar är väldigt stationära fåglar när dom väl börjat häcka och med tanke på detta är det intressant med observationer av gamla fåglar. Kan det möjligen röra sig om äldre ungfåglar (4-5k) eller är det verkligen adulta? Vi känner inte till några häckningar inom vårt rapportområde även fast en del rykten figurerat genom åren. Vi är intresserade av att få in alla rapporter från häckningstid och i de fall det rör sig om stationära fåglar.

TORNFALK *Falco tinnuculus*

Vinterfynd:

Ett ex flygplansrakan, Barva 22-24.1 (Barbro Hedström, Gösta E. Nilsson), 1 ex Bergshammar, V Nyköping 23.1 & 20.2 (Kalle Brinell), 1 hane Fiholm, Jäder 26.1 (Leif Carlsson), 1 ex Kjala reningsverk, O Eskilstuna 26.1 (Ilva Hansson, Barbro Hedström), 1 hane Sjöäng, O Österåker, Katrineholm 11.2 (Anders Nothagen), 2 honor Bergshammar, V Nyköping 13.2 (Kalle Brinell), 1 ex Gamla E20 Kjala 13.2 (Hans Bergström), 1 hane

Tornfalk. Foto: Göran Allstedt

Bergshammars västergård, V Nyköping 9.12 (Kalle Brinell), 1 hane Stenkvistafälten 10-17.12 (Bo & Eva-Lena Hernod, Bo Gustafsson m.fl.), 1 ex Volvo Brunnsta, Hällby 13.12 (Mati Nömm), 1 hane Jäders k:a, NO Eskilstuna 23.12 (Joachim Strengbom), 1 ex Marsäng, SV Oxelösund 27.12 (Lennart Wahlén).

Observationer under häckningstid

1 hona Skavsta flygplats, Nyköping 23.5 & 28.6 (Kjell Karlsson), 1 hona, Marö, Torsåker 3.6 (Kjell Karlsson), 1 hona Alby, Runtuna 10.6 (Kjell Karlsson).

Konstaterade häckningar:

En häckning i området Ekeby reningsverk-Volvo Brunnsta, Eskilstuna resulterade i hela 6 juvenila (många observatörer), 1 lyckad häckning 2 juv sågs vid Åby V Vingåker 18.7 (Lillemor Däckfors).

Liksom flera andra av rovfågarna så har antalet vinterfynd ökat även för tornfalken från några enstaka fynd på 80-talet till nuvarande nivå på 8-12 ex. Men mer alarmerande är att antalet konstaterade häckningar minskat. Från i år finns återigen bara rapporter om två lyckade häckningar vilket är i nivå med de senaste åren. Frågan är om inte tornfalken är på väg bort som sörmländsk häckfågel?

STENFALK *Falco columbarius*

En intressant observation gäller ett ex som jagade småfågel vid Trumpetvägen Eskilstuna 2.12 (Lennart Bolund). Det finns endast ytterst få vinterfynd ifrån rapportområdet. De flesta fynd görs normalt under sträckperioderna i anslutning till större öppna områden.

AFTONFALK *Falco vespertinus* (40)

En hona, Näsby IP, Sättersta, Nyköping 6.5-9.5 (Kjell Karlsson, Jan Karlsson, Mati Nömm m.fl.).

Tillägg 1999

1 ad hane Sandasjön, Mörkö 14.5 (Jukka Väyrynen).

Ses normalt bara med något enstaka ex per år men

kan uppträda mer invasionsartat. De flesta fynd är från maj-juni och från augusti-september. Ofta inkommer fler rapporter på aftonfalkar till svararen än som sedan vidimeras med en skriftlig rapport. Rrk kommer fortsättningsvis att ta bort beskrivningstvånget på aftonfalkar utom i de fall där viss tveksamhet kan råda. Gamla hannar ger normalt inga bestämningsproblem men yngre fåglar och honor kräver lite mer noggrannhet. Lärkfalk utgör normalt den största förväxlingsrisken.

PILGRIMSFALK *Falco peregrinus*

Ett ex Svanviken, Nyköping 6.2 (Jan Sjöstedt), 1 ex Skåraviken, Hallbosjön 31.3 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 ex sträckande N Valby, Eskilstuna 7.4 (Joachim Strengbom), 1 ex 16.4, Ökna, Flodafors, Katrineholm 16.4 (Rolf Gustafsson), 1 ex Bergshammars västergård, Nyköping 27.4 (Kalle Brinell), 1 ex Halla avtaget, Bettna 27.4 (Göran Altstedt), 1 ad hane Skåraviken, Hallbosjön 6.5 & 8.5 (Göran Andersson, Per Flodin, Lennart Wahlén), 1 ex Stenkvista, Eskilstuna 19-20.7 (Bo & Eva-Lena Hernod, Kent Carlsson), 1 ex Lindbacke, Nyköping 30.7 (Nisse Nilsson), 1 ad hane sträckande Horn, Nyköping 19.8 (Jan Karlsson), 1 ad hane Strandstuviken, Nyköping 20.8 (Lennart Wahlén), 1 ex Stjärnholm, Oxelösund 26.8 (Jan Gustafsson), 1 sträckande Sjösaviken-Marsäng, Nyköping 2.9 (Göran Altstedt, Göran Andersson), 1 sträckande Horn-Stjärnholm, Nyköping 10.9 (Torkel Pettersson, Göran Andersson, Jan Gustafsson), 1 juv Horn, Nyköping 14.9 (Jan Karlsson), 1 ad 2 juv 24.9, Fältstationen Rördromen, Söderfjärden, Eskilstuna 24.9 (Bo & Eva-Lena Hernod), 1 ex Stenby gård, Strängnäs 3.10 (Knut Kjellström), 1 ex Strandstuviken, Nyköping 7.10 (Torbjörn Brissman), 1 ung Marsäng, Oxelösund 7.10 (Thomas Larsson, Jan Gustafsson), 1 ex Berga gård, Mörkö 14.10 (Stefan Clason), 1 ung Strandstuviken, Nyköping 14-15.10 (Jan Sjöstedt), 1 ex Strandstuviken, Nyköping 11.11 (Hans Eliasson).

Antalet fynd ökar alltjämt. Årets 22 fynd är nytt rekord (19 fynd 1998). Som vanligt är det många rapporter från Horn-Strandstuviken-Marsäng-

Bergshammars området. Fortfarande ingen inrapporterad eller misstänkt häckning trots flera sommarfynd. Det finns anledning att vara uppmärksam på falkar som ses under häckningstid då dessa sannolika avkomor till projektfalkar kan häcka lite hur som helst ex på silobyggnader.

VAKTEL *Coturnix coturnix*

Hela 63 spelande vaktlar från 48 lokaler talar nog för att utsättningarna ökar då detta annars är tidernas rekord. En del inventeringar tillförde nog några extra i år dessutom.

VATTENRALL *Rallus aquaticus*

Upp till fem ex 1.1-6.2 Brandholmen, Nyköping (Göran Altstedt, Lennart Wahlén, Ulf Hagström), 2 ex 1-7.1 Djulö Kanotklubben, Katrineholm (Lillemor Däckfors, Per Moqvist), 1 ex 26.12-27.12 Brandholmen, Nyköping (Jan Sjöstedt, Lennart Wahlén) och 1 ex 4.12 Hävringe, SO Oxelösund (Leif Nyström).

Kul med vinterfynd på Hävringe samt hela fem rallar vid Brandholmen.

SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA *Porzana porzana*

Ett ex 3.5 Lövsund, N Nyköping (Ulf Johansson), 1 ex 9.5 samt 16.6 Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta (Lennart Wahlén, Ulf Andersson), 1 ex 12.5 Fatbure, N Mariefred (Johan Skutin), 1 ex 14.5 Jullen, Hjortsberga, Gnesta (Bjarne Tutturen), 1 ex 2.6 Stensjön St.Malm, O Katrineholm (Håkan Lernefalk), 1 ex 5.6 Aspa, Ludgo, N Nyköping (Örjan Jitelius), 1 ex 17.6 Sjösaviken, O Nyköping (Göran Altstedt), 1 ex 17.6 Vadsjön, Husby-Oppunda, N Nyköping (Jan Sjöstedt), samt 1 ex 21.6 Tjuvholmen, Nyköping (Jörgen Israelsson).

Nio obsar från klassiska lokaler där det brukar höras sumphöns är en normal siffra.

KORNKNARR *Crex crex*

Ett ex 24.5-27.5 Hallsta, Gåsinge, V Klemmingen, N Gnesta (Lennart Wahlén), 1 ex 4.6 Tureholmsviken, Trosa (Örjan Jitelius), 1 ex 5.6-9.6 Sjösa gård, O Nyköping (Jörgen Israelsson), 1 ex 6.6 O

Rossviks gård, SV Eskilstuna (Kent Carlsson), 1 ex 8.6 Hållsta, SV Eskilstuna (Nicke Helldorff), 2 ex 10.6 Reningsverket Stigtomta, NV Nyköping Nils Nilsson), 2 ex 11.6 Lindö, N Överselö (Gösta Reiland), 1 ex 17.6 Mellan Bönsta & Skresta, N Nyköping (Jan Sjöstedt), 1 ex 17.6-18.6 "Kyrkvatnet", St.Malm, O Katrineholm (Håkan Lernefalk, Göran Andersson), 1 ex 23.6-26.6 Åsby, Jäders betongfabrik, Eskilstuna (Joakim Strengbom), 1 ex 24.6-18.7 Dybacken, Jäder, Eskilstuna (Leif Karlsson, Barbro Hedström), 1 ex juli Galltorp, Åker (Bernt Andersson), 1 ex 5.7-9.7 O Östra gård, Stenkvista, S Eskilstuna (Ilva Hansson, Anna Struwe), 1 ex 19.7 Frönäs, S Björnlunda, V Gnesta (missat rapportör), 1 ex 9.8-13.8 Munksäter, Buskhyttan, SV Oxelösund (Torbjörn Britsman) samt 1 ex 21.8 Sörby Åker (Bernt Andersson).

18 crexande fåglar är ungefär vad länet brukar "tillhandahålla".

RÖRHÖNA *Gallinula chloropus*

Häckning/Trolig häckning:

Ett par Ekeby reningsverk Eskilstuna (Kent Carlsson, Bo Gustafsson), 2 ex 15.4 Nibble, Järna (Jan Oldebring), 1 ex 21.4 Tandlaviken, SV Eskilstuna (Bo Gustafsson), 1 ex 29.4 Ärnesviken, N Mariefred (Johan Skutin), 1 ex 30.4 Berga viltvatten, Vingåker (Lillemor Däckfors), 1 ex 8.5 Lindammarna, N Södertälje (Stefan Clason), 1 ex hörd 14.5 Borsöknakärret, SV Eskilstuna (Solweig Blomqvist), 1 ex 21.5 Svalsta, Nyköping (Kalle Brinell), 1 ex 28.5 Ålsätters viltvatten, V Katrineholm (Stig Löwenhamn), 1 ad 3 juv 27.6 Noppkärr, Stigtomta/Jönåker (Sven Jonsson), 5 juv 19.7 viltvatten 6 km N Stigtomta (Sven Jonsson), 2 ad 4 juv 30.7 Anderslunds koloniområde, Nyköping (Sven Jonsson), 1 juv 9.8 översvämning N Östra Vingåker, Katrineholm (Anders Nothagen), 1 ad 2 juv 24.9-30.9 Vadsjön, Husby-Oppunda, N Nyköping (Per Flodin, Göran Andersson mfl) samt 3 juv 31.8-4.9 Örsundet, Barva (Ylva Hansson).

Observerad på 14 lokaler varav häckning konstaterats från sex av dem.

TRANA *Grus grus*

Häckning:

Ett par två juv 31.5 Sörfjärden, Mälaren, Eskilstuna (Lars Broberg), 1 par Häggnäsaviken, Tullgarn, Järna (Stefan Bengtsson), 1 par Apalsjön, Vingsleör, Lista (Bo Gustafsson), 1 par 19.6 Mågla, Söderfjärden, O Eskilstuna (Tommy Karlström), 1 par 2 juv 28.5-8.6 Valnaren, Länna, S Strängnäs (Leif Karlsson, Kent Söderberg), 2 par 8.4 Flättsjön, Årila (Bo Gustafsson), 1 par 2 juv 18.6 Sandstugan, O Trulldalen, Ången, O Nyköping (Hans Westerberg), samt 1 par 15.4 Örsta Gård, Stenkvista (Bo Gustafsson).

Sträck/Vinter:

440 ex 15.10 Lidasundet, NV Stigtomta (Sven Jonsson), >10000 ex 23.10 Sunda, Oxelösund (Arne Gustafsson gnm. Jan Gustafsson), 2 ex 23-24.12 Eneby, Hallbosjön, NV Stigtomta (Sven Jonsson) och 1 ex mot SV 24.12 Hälleforsnäs, NV Flen (Göran Andersson).

Endast nio häckningar konstaterade är nog långt från sanningen för Sörmland.

SKÄRFLÄCKA *Recurvirostra avosetta* (18)

Ett ex Strandstuviken, SO Nyköping 1.5 (Göran Andersson m fl).

Skärfläckan är mycket sparsam i området med de flesta fynden i kustområdet. Hälften av alla 18 fynd har gjorts vid Strandstuviken.

MINDRE STRANDPIPARE *Charadrius dubius*
Flera par observerade i rapportområdet på lämpliga häckningsplaster under april-juni. 1 par konstaterat häckande vid Stenbro, Länna, Mariefred (Bernt Andersson).

Det verkliga antalet häckningar är större då många observerade par på lämpliga häckningsplatser inte följs upp sommartid eller rapporteras.

FJÄLLPIPARE *Charadrius morinellus* (50)

En vårobservation: 3 ex Valnaren, Länna, S Strängnäs 17.5 (obsboken gm Kent Söderberg).

Fjällpiparen är mycket sparsam i rapportområdet med enstaka observationer per år. Möjligen också förbisedd då de kan rasta med enstaka individer på oplöjda fält var som helst i landskapet.

LJUNGPIPARE *Pluvialis apricaria*

Större flockar under året: 100 ex Tistad, Nyköping, 21.4 (Kalle Brinell), 150-200 ex Bergshammar, V Nyköping 25.4 och 300 ex på samma lokal 27.4 (Kalle Brinell), 300 ex Stensjön, St. Malm, O Katrineholm 26.4 (Elsa o Berth Olausson), 200 ex Sofiebergskullen, Kjula, Eskilstuna 27.4 (Barbro Hedström), 200 ex Kjula reningsverk, O Eskilstuna 1.5 och 516 ex på samma lokal 2.5 (Barbro Hedström), 100 ex Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomt 6.5 (Göran Andersson, Per Flodin) samt 250 ex Stensjön, St. Malm, O Katrineholm 7.5 (Urban Rundström).

Vinterobservationer: 2 ex Svanviken/Lindbacke, V Nyköping 2.12 (Göran Andersson, Per Flodin) och 5 ex Bergshammars västergård, V Nyköping 16.12 (Kalle Brinell).

KUSTPIPARE *Pluvialis squatarola*

Inlandsobservationer: 11 ex Stenkvistafälten, S Eskilstuna 20.7 och 2 ad på samma lokal 26-27.7 (Kent Carlsson, Björn Fors). 2 ex Ekeby våtmark, Eskilstuna 18.8 (Leif Carlsson) och 1 ad Hammarbyfälten, Eskilstuna 19.8 (Kent Carlsson).

TOFSVIPA *Vanellus vanellus*

Vinterobservationer: 10-12 ex Gorsingeholm, SO Strängnäs 1.12-16.12 (Kent Söderberg, Jukka Väyrynen, Magnus Brandel), 15-60 ex Lindbacke, V Nyköping 1.12-19.12 (Jörgen Israelsson, Lennart Wahlén, Jukka Väyrynen), 30 ex Valla viltvatten, O Katrineholm 3.12 (Per Moqvist), 8 ex Skäggesta viltvatten, Åker 3.12 (Karl-David Arvidsson, Annika Byskatta), 3 ex Tullgarnsnäs, N Trosa 3.12 (Bo Hellberg), 15-32 ex Vingåkersslätten, Vingåker 3.12-22.12 (Lillemor Däckfors, Patrik Bergdahl), 50-60 ex Jönåker V Nyköping 9.12 (Jan Sjöstedt, Torbjörn Brissman), 25 ex St Malm, O Katrineholm 9.12 (Berth Olausson) och 2 ex Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomt 23.12 (Sven Jonsson).

Tofsvipa. Foto: Göran Altstedt

Många fåglar höll sig kvar i Mellansverige i och med den ovanligt milda senhösten och förvintern. Kallare vinterväder med snö kom först runt den 20 december.

KUSTSNÄPPA *Calidris canutus*

Sex sträckande Pottskär, Kvicksund, NV Eskilstuna 8.8 (Bo Gustafsson, Barbro Hedström).

SANDLÖPARE *Calidris alba*

Ett ex Garkast, Hartsöarkipelagen, Sörmlands skärgård 5.8 och 19.8 (Lennart Wahlén, Göran Altstedt) samt 1 ex Vattungarna, S Hävringe, Sörmlands skärgård 12.9 och 5 ex på samma lokal 15.9 (Leif Nyström, Lennart Wahlén).

Sandlöparen är tillsammans med myrsnäppan den mest sparsamma arktiska vadaren under såväl vår- som höststräck. De observationer som görs gäller oftast sträckande eller rastande individer i ytterskärgården och då ofta under sensommar och höst.

SMÅSNÄPPA *Calidris minuta*

Inlandsobservationer: 2 ex Stenkvistafälten, S Eskilstuna 20.7 (Bo Gustafsson, Bo Hernod) och 1-3 ex på samma lokal 23-29.7 (Kent Carlsson, Björn Fors), 1 ex vid översvämning Ärja, trafikplats E20 Åker, S Strängnäs 5.8 (Kent Söderberg), 1 ex Ekeby våtmark, Eskilstuna 20.8 (Bo Gustafsson),

1 ex Solö, Fogdö, N Strängnäs 8.9 (Magnus Brandel) och 3 ex Skinnpälarna, Segeröfjärden, Strängnäs 10.9 (Ulf Cassel).

MOSNÄPPA *Calidris temminckii*

Inlandsobservationer vår:

2 ex Ålsätters viltvatten, V Katrineholm 2.5-10.5 (Patrik Bergdahl, Stig Löwenhamn), 1 ex Valla gårds viltvatten, St Malm, O Katrineholm 9.5 (Göran Andersson), 6 ex Berga viltvatten, Vingåker 10.5 (Lillemor Däckfors), 6-7 ex Ålsätters viltvatten, V Katrineholm 12.5-14.5 (Håkan Lernefalk), 3 ex Kvarnbäckstornet, Söderfjärden, V Strängnäs 15.5 (Erik Peurell), 1-6 ex Ekeby reningsverk, Eskilstuna 15.5-21.5 (Kent Carlsson, Bo Gustafsson), 1 ex Gesta viltvatten, Stallarholmen, NO Strängnäs 17.5 (Kent Söderberg), 14 ex Ålsätters viltvatten, V Katrineholm 18.5 (Göran Andersson), 1 ex Solö k:a, Fogdö, N Strängnäs 19.5 (Magnus Brandel), 5-9 ex Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta 19.5-27.5 (Göran Andersson, Jan Gustafsson, Nils Nilsson), 1 ex Berga viltvatten, Vingåker 27.5 (Lillemor Däckfors) och 1 ex Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta 28.5 (Nils Nilsson).

Inlandsobservationer sommar:

1-14 ex Stenkvistafälten, S Eskilstuna 16-27.7 (Kent Carlsson, Bo Gustafsson, Björn Fors), 1 sträckande Kolsundet, Stallarholmen, NO Strängnäs 29.7 (Fredrik Ellin), 2-5 ex översvämning Ärja, trafikplats E20 Åker, S Strängnäs 15.8-16.8 (Fredrik Ellin, Kent Söderberg, Patrik Söderberg) samt 1-4 ex Ekeby reningsverk, Eskilstuna 19.8-20.8 (Bo Gustafsson) och 1 ex på samma lokal 2-3.9 (Bo Gustafsson, Leif Carlsson).

SPOVSNÄPPA *Calidris ferruginea*

Ingen vårobservation.

Inlandsobservationer under sommar/höst: 4 ex Valla gårds viltvatten, St Malm, O Katrineholm 16.7 (Jörgen Israelsson), 1-10 ex Stenkvistafälten, S Eskilstuna 16.7-3.8 (Kent Carlsson, Bo & Eva-Lena Hernod), 8 ex översvämning Vingåkers reningsverk 19.7 (Patrik Bergdahl), 1 ex Vadsjön, Husby-Oppunda, N Nyköping 20.7 (Göran Andersson), 8 ex Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta 20.7 (Göran Andersson), 5-20 ex Vingslör, Lista, Eskilstuna 20.7-21.7 (Bo Gustafsson, Bo Hernod), 10 ex översvämning avtaget Åkers styckebruk, S

Sprovsnäppa. Foto: Göran Altstedt

Strängnäs 21.7 (Katarina Boström) och 1 ex på samma lokal 28.7 (Kent Söderberg) samt 2 ex översvämning, Årja, trafikplats E21 Åker, O Strängnäs 20.8 (Kent Söderberg).

SKÄRSNÄPPA *Calidris maritima*

Vinter/vårobservationer: ca 30 ex Enskär/Hartsöar-
kipelagen, Sörmlands skärgård 7.1 (Göran Andersson) och 15.1 (Göran Altstedt) och 180-200 ex i samma område 11.3-31.3 (Göran Altstedt, Göran Andersson, Lennart Wahlén), 5-30 ex Hävinge, Sörmlands skärgård 9.2-19.2 (Leif Nyström) och 50-150 ex på samma lokal 4-7.4 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb, Tommy Ubbesen) samt 200-300 ex Vattungarna, S Hävinge 8.3-10.4 (Leif Nyström, Göran Bergman).

Höstobservationer: 1 ex Hartsö-Enskär fågelstation, Sörmlands skärgård 3.10 (Lennart Wahlén, Jan Oldebring), 70-110 ex Vattungarna, S Hävinge, Sörmlands skärgård 5.11-16.11 (Leif Nyström) och 110-120 ex på samma lokal 4.12-17.12 (Leif Nyström, Lennart Wahlén).

Skärnsnäppan är en regelbunden övervintrare i Sörmlands yttre skärgård med vanligtvis upp till några hundra individer. De första anländer i september/oktober och stannar på våren i avtagande antal fram till maj. Observationer längre in i kustbandet eller i inlandet är däremot extremt ovanligt.

KÄRRSNÄPPA *Calidris alpina*

Inlandsobservationer: 2-70 ex Stenkvistafälten, Eskilstuna 16.7-3.8 (Kent Carlsson), 10-70 ex Vingslör, Lista, Eskilstuna 21.7 (Bo Gustafsson, Bo Hernod), 70 ex reningsverket, Vingåker 19.7 (Patrik Bergdahl), 15 ex Valla gårds viltvatten, St.Malm, O Katrineholm 20.7 (Göran Andersson), 2 ex Vadsjön, Husby-Oppunda 20.7 (Göran Andersson), 3-4 ex Skåraviken, Hallbosjön 20.7 (Göran Andersson) och 1 ex på samma lokal 2.8 (Nils Nilsson), 1-10 ex översvämning avtaget Åkers styckebruk 21.7-16.8 (Katarina Boström, Kent Söderberg, Fredrik Ellin, Patrik Söderberg), 3 ex sträckande Kolsundet, Stallarholmen 14.8 (Fredrik Ellin), 2 ex Ekeby reningsverk, Eskilstuna 19.8 (Bo

Gustafsson), 3 ex Vadsjön, Husby-Oppunda 21.8 (Per Flodin), 1 ex Berga viltvatten, Vingåker 25.8 (Robert Öhman), 1 ex Ekeby reningsverk, Eskilstuna 2.9 (Bo Gustafsson), 2 ex Gimpelstenarna, Mälaren 7.9 (Kent Söderberg) och 1 ex Solö, Fogdö 8.9 (Magnus Brandel).

Större flockar: 100 ad Gåsudden, Strandstuviken 13.7 (Lennart Wahlén) och 92 ex Västerviken, Tullgarn 9.9 (Stefan Clason).

Kärnsnäppan är en regelbunden sträckgäst även i inlandet där antalet rastande varierar beroende på väderlek. Från och med 2001 utgår inlandsobservationer generellt i rapportmallen och endast flockar över 100 ex både i inlandet och längs kusten rapporteras.

MYRSNÄPPA *Limicola falcinellus*

Vårobservationer: 2-7 ex Skåraviken, Hallbosjön 27.5-28.5 (Nils Nilsson), 1 ex Labro ängar, O Nyköping 31.5 (Jörgen Israelsson), 1 ex Strandstuviken, SO Nyköping 31.5-2.6 (Lennart Wahlén, Jan Oldebring), 1 ex Valla gårds viltvatten, St.Malm, O Katrineholm 4.6 (Göran Arstad) och 1 ex Gesta viltvatten, Stallarholmen, NO Strängnäs 7.6 (Fredrik Ellin, Kent Söderberg).

Sommar- och höstobservationer: 1 ex 19.7 Strandstuviken, SO Nyköping 19.7 och 30.7 (Thomas Larsson, Nils Nilsson) och 1-2 ex Strandstuviken, SO Nyköping 12.8-16.8 (Gunnar Rosqvist, Lennart Wahlén, Johan Dahlberg, Göran Andersson, Per Flodin).

Fler observationer än normalt i rapportområdet. Myrsnäppan rastar annars regelbundet särskilt vid kusten. Flocken på 7 ex vid inlandslokalen Vadsjön får anses som särskilt anmärkningsvärd. Myrsnäppan är tillsammans med sandlöparen den mest sparsamma arktiska vadaren under vår- och höststräcket.

BRUSHANE *Philomachus pugnax*

Större flockar: 100 ex Stenkvistafälten, S Eskilstuna 3.8 (Kent Carlsson).

DVÄRGBECKASIN *Lymnocyptes minimus*
 Vårobservationer: 1 ex Pilkrogsviken, Järna, 8.4 (Stefan Bengtsson), 1 ex Svanviken, V Nyköping 10.4 (Kalle Brinell), 1 ex Snäckviken/Strandstuviken, SO Nyköping 11.4 (Lennart Wahlén), 1 ex Marsäng, SV Oxelösund 1.5 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson) och 2 ex stötta Pilkrogsviken, Järna 1.5 (Stefan Bengtsson).

Höstobservationer: 1 ex Tullgarnsnäs, Järna 20.9 (Ulf Modin), Ett ex Idö, Sörfjärden, Mälaren 23.9 (Lars Broberg), 5-15 ex Tullgarnsnäs, S Järna 23-30.9 (Bo Hellberg, Stefan Clason, Stefan Bengtsson), 1 ex Hävringe, SO Oxelösund 13.10 (Leif Nyström), 1 ex Lövsund, NO Nyköping 14.10 (Kjell Karlsson), 1 ex stött Strandstuviken, SO Nyköping 14.10-15.10 (Jan Sjöstedt, Bertil Karlsson), 1 ex Skansundet, N Mörkö 15.10 (Martin Vråk), 1 ex Östra Djupvik, Sjösaviken, O Nyköping 15.10 (Bertil Karlsson), 4 ex Tullgarnsnäs, Järna 29.10 (Ulf Modin) och 2 ex på samma lokal 3.12 (Stefan Clason, Bo Hellberg) och 10.12 (Bo Hellberg).

Dvärgbeckasinen är en regelbunden rastare i mindre antal under sträck vår och höst.

ENKELBECKASIN *Gallinago gallinago*
 Vinterobservationer: 10-35 ex Tullgarnsnäs, S Järna 3.12 (Stefan Clason, Bo Hellberg) och 10 ex på samma lokal 10.12 (Bo Hellberg) och 1 ex 21.12 (Ulf Hagström).

Större flockar: 50 ex Marsäng, SV Oxelösund 21.10 (Anki Gustafsson, Jan Gustafsson).

DUBBELBECKASIN *Gallinago media* (54)
 Vårobservationer: 1 ex stött Häggånsviken, Tullgarn, S Järna 7.5 (Örjan Jitelius), 1 ex spelande Ålsätters viltvatten, V Katrineholm 12.5-13.5 (Agne Swenzén, Håkan Lernefalk, Stig Löwenhamn) och 1 ex spelande Lövsund, N Nyköping 14.5 (Örjan Jitelius).

Höstobservationer: 1 ex Häggånsviken, Tullgarn S Järna 18.9 (Ulf Modin), 1 ex stött Häggånsviken,

Tullgarn, S Järna 27.9 (Göran Pettersson) och 1 ex stött N färjeläget, Skansundet, N Mörkö 1.10 (Stefan Clason).

Arten är mycket sparsam under sträcket med normalt ca 1-5 ex per år.

MORKULLA *Scolopax rusticola*
 Vinterobservationer: 1 ex Länna, Mariefred 27.12 (Bernt Andersson) och 1 ex stött Alkvägen 16 C, Oxelösund 30.12 (Kalle Brinell).

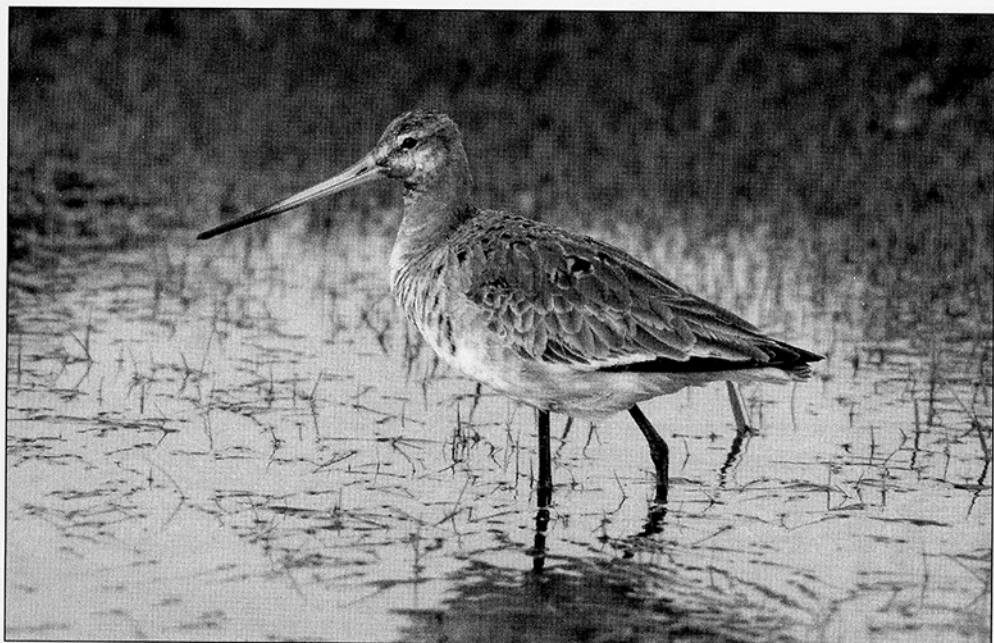
RÖDSPOV *Limosa limosa* (96)
 Ett ex N Ludgo, N Nyköping 30.4-1.5 (Karl-David Arvidsson, Annika Byskatta, Roger Kauffman), 1 ex N Lövsunds gård, N Nyköping (samma ex som vid Ludgo) 1.5-2.5 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson) och 1 ex Skåraviken, Hallbosjön 30.5 (Nils Nilsson, Göran Andersson).

Rödspoven är en årlig rastare i landskapet utan någon känd häckning. Antalet observationer av rastande individer har ökat under de senaste åren särskilt under våren, dock med enstaka exemplar.

MYRSPOV *Limosa lapponica*
 Inlandsobservationer sommar/höst: 1-8 ex Stenkvistafälten, S Eskilstuna 20-30.7 (Kent Carlsson, Bo Gustafsson, Bo/Eva-Lena Hernod).

SMÅSPOV *Numenius phaeopus*
 Vårobservationer: 1 ex Sjösa gård, O Nyköping 22.4 (Jörgen Israelsson), 1 ex sträckande S Åby, Kiladalen, V Nyköping 28.4 (Nils Nilsson), 1 ex sträckande Vadsjön, Husby-Oppunda 29.4 (Jan Oldebring, Stefan Bengtsson), 1 ex Örstigs gård, NO Strandstuviken, SO Nyköping 1.5 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 ex sträckande Granfjärden, Gimpelstenarna 10.5 (Thomas Pettersson) och 1 ex Enskär, NO Nyköping 10.6 (Göran Altstedt).

Sommar/höstobservationer: 1 ex Strandäng N Mörköbron, S Järna 16.7 (Stefan Clason), 1 ex sträckande Hartö-Enskär fstrn 17.7 (Urban Rundström), 1 ex Stenkvistafälten, Eskilstuna 26.7 (Kent

Rödspov. Foto: Bengt Ekman/N

Carlsson), 1 ex Länna, översvämning, Mariefred 27.7 (Magnus Brandel), 1 ex Garkast, Hartsöarkipelagen 19.8 (Göran Altstedt), 1 ex rastande Bergshammar, V Nyköping 26.8 (Kalle Brinell) och 1 ex Marsäng, SV Oxelösund 26.8 (Lars Hansson).

Småspoven är en sparsam men regelbunden sträckgäst i landskapet.

STORSPOV *Numenius arquata*

Ingen rapporterad konstaterad häckning. Rapporter om par på lämpliga häckningsbiotoper från Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta (Sven Jansson, Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), Kjula reningsverk, O Eskilstuna (Barbro Hedström), Vingåkersslätten, V Vingåker (Lillemor Däckfors) och vid N Hulla gård, Österåker, Katrineholm (Anders Nothagen).

RÖDBENA *Tringa totanus*

En rapporterad häckning: vid Ekeby våtmark, Eskilstuna (Lennart Eriksson, Leif Carlsson).

DAMMSNÄPPA *Tringa stagnatilis* (15)

En ad Ålsätters viltvatten, V Katrineholm 29.4-2.5 (Göran Andersson, Håkan Lernefalk, Örjan Jitelius), 2 ex Mälby kvarn, Skundern, NV Malmköping 30.4 (Jukka Väyrynen), 1 ex Aspa, Ludgo, N Nyköping 30.4-1.5 (Karl-David Arvidsson, Annika Byskatta, Roger Kauffman) och 1-2 ex Snäckviken/Strandstuviken, SO Nyköping 2-4.5 (Thomas Larsson, Jan Gustafsson, Anki Gustafsson, Jan Sjöstedt m fl).

Första observationen gjordes vid Strandstuviken maj 1993. Därefter har arten setts i stort sett varje år. Årets antal är dock unikt med 6 individer.

ROSKARL *Arenaria interpres*

Ett par Granfjärden, Gimpelstenarna 10.5 (Thomas Pettersson), 1 ex Ekeby reningsverk, Eskilstuna 14.5 (Bo Gustafsson), 2-3 par (2+1 juv märkta) Hartsöarkipelagen, NO Nyköping 4.7 (Lennart Wahlén, Göran Altstedt), 2 ex juli Årja, Åker, Marifred (Ulf Cassel) och 2 ex Stenkvista-

fälten, Eskilstuna 27.7 (Kent Carlsson, Björn Fors).

SMALNÄBBAD SIMSNÄPPA

Phalaropus lobatus

Två ex Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta 28.5 (Lennart Wahlén) och 2 ex Ålsätters viltvatten, V Katrineholm 9.6 (Patrik Bergdahl, Anita Eriksson).

LABB *Stercorarius parasiticus*

Tre par Hartsörkipelagen, NO Nyköping 4.7 (Lennart Wahlén, Göran Altstedt).

Labbs ses mycket sporadiskt i inlandet och då oftast som sträckande i Mälaren och Hjälmaren i augusti-september. Även i inre kustbandet, t ex vid Tullgarn och Strandstuviken, ses labb mycket sällan.

SVARTHUVAD MÅS *Larus melanocephalus* (3)

En ad vinterdräkt Bergshammar/Svanviken/Nyköpings hamn 19-29.11 (Kalle Brinell, Leif Nyström, Göran Altstedt).

Tredje fyndet i rapportområdet. Det första gjordes vid Söderfjärden, Strängnäs i september 1995 och det andra vid Torp, Ö Hjälmaren i november 1996.

DVÄRGMÅS *Larus minutus*

Vårobservationer:

1 2k och 1 ad Ekeby reningsverk, Eskilstuna 6.5 (Kent Carlsson), 2 ad Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta 6.5 (Göran Andersson, Per Flodin), 3 ad Näsnaren, N Katrineholm 7.5 (Håkan Lernefalk), 1 ex Ålsätters viltvatten, V Katrineholm 8.5 (Jan Sjöstedt), 1 ad Ekeby reningsverk, Eskilstuna 9.5 (Kent Carlsson, Nicke Helldorf), 1 2k Skåraviken, Hallbosjön, NV Stigtomta 9.5 (Lennart Wahlén), 1 2k Labro ångar, O Nyköping 14.5 (Lennart Wahlén), 1 2k Vadsjön, Husby-Oppunda, N Nyköping 20.5 (Lars Hansson), 1 ex Sankt Annegatan, Nyköpingsån, C Nyköping 4.6 (Christina Linder) och 1 2k Sjösaviken, O Nyköping 4.6-5.6 (Jörgen Israelsson).

Sommar- och höstobservationer:

1 ad Strandstuviken, SO Nyköping 19.7 (Nils Nilsson), 1 juv Åsen, Hållsta, SV Eskilstuna 9.8 (Kent Carlsson), 1 juv sträckande Kolsundet, Stallarholmen, NO Strängnäs 13.8 (Fredrik Ellin, Kent Söderberg), 9 ex Gagnhäll, Fiskeboda, Hjälmaren, N Katrineholm 19.8 (Anders Nothagen), 1 ex Gåsudden, Strandstuviken, SO Nyköping 19.8 (Lennart Wahlén), 1 ad Viboö, Hjälmaren, Eskilstuna 28.8 (Leif Carlsson), 2 juv Gimpelstenarna, Mälaren, N Strängnäs 7.9 (Kent Söderberg) och 46 ex Gagnhäll, Fiskeboda, Hjälmaren, N, Katrineholm 9.9 (Kent Carlsson).

Observationer av dvärgmåsen under våren är sparsamma både vid kusten och i inlandet. Under återsträcket på sensommaren och hösten är den dock vanligare och då särskilt vid Hjälmaren och Mälaren, där dvärgmåsen har en viktig sträckled mot V och SV.

SKRATTMÅS *Larus ridibundus*

Kolonier har rapporterats från 4 lokaler i rapportområdet: Ekeby våtmark (Bo/Eva-Lena Hernod), Svavelgrund Sörfjärden (50 par, Lars Broberg), Harby viltvatten Mariefred (8-10 bon, Johan Skutin) och Simsjön, Hölö (10 par, Bo Ljungberg).

Antalet häkningsplatser och kolonier är betydligt fler, men rapporteras inte.

Av större flockar kan nämnas 426 sträckande Hedströmmen, Gillberga, Eskilstuna 7.8 (Kent Carlsson) och 400-450 sträckande Lundbyåsen, Husby-Rekarne, Eskilstuna 9.10 (Kent Carlsson).

SILLTRUT *Larus fuscus*

Vinterobservationer: 1 ex Gorsingeholm, SO Strängnäs 3.12 (Leif Karlsson) och 1 ad Björshults sop-tipp, SV Nyköping 30.12 (Göran Andersson, Per Flodin).

Två observationer av formen *Intermedius*: 1 ex Svanviken, V Nyköping 13.4 (Lennart Wahlén) och 1 ad Ekeby reningsverk, Eskilstuna 19.6 (Tommy Karlström).

HAVSTRUT *Larus marinus*

En inlandshäckning rapporterad: 1 par Tallgås, Granfjärden, Strängnäs (Thomas Pettersson).

TRETÅIG MÅS *Rissa tridactyla* (33)

En ad stationär Lacka, NO Nyköping 25.10 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb, Tommy Ubbesen).

Tretåig mås är mycket sparsam i landskapet och ses i förekommande fall oftast längre ut i skärgården eller vid Bråvikenkusten vid pålandsvind under senhösten.

SKRÄNTÄRNA *Sterna caspia*

60 häckande par med 110 juv vid Grässkären, Sörmlands skärgård (100 par 1999). 89 juvenila märkta. 20 okläckta ägg (Leif Nyström, Roland Staav).

KENTSK TÄRNA *Sterna sandvicensis* (52)

En rastande Strandstuviken, SO Nyköping 13.7 (Nils Nilsson), 1 ex mot SV Garkast, Hartsöarkipelagen, NO Nyköping 5.8 (Lennart Wahlén) och 1 ad Strandstuviken, SO Nyköping 20.8 och 23.8 (Lennart Wahlén, Göran Altstedt).

Kentsk tärna är mycket sparsam i landskapet och ses i förekommande fall normalt längre ut i kustbandet under återsträck juli-augusti.

SILVERTÄRNA *Sterna paradisaea*

Inlandsobservationer: 115 sträckande mot N Lövön, Ö Hjälmaran, Eskilstuna 6.5 (Leif Carlsson).

SMÄTÄRNA *Sterna albifrons* (50)

Två ad Strandstuviken, SO Nyköping 13-14.7 (Nils Nilsson), 1 ex Strandstuviken 27.7 (Lennart Wahlén), 1 ex Edeby, Djurgårdsudd, Fogdö, Strängnäs 28.7 (Markus Rehnberg), 2 ex Garkast, Hartsöarkipelagen, NO Nyköping 19.8 (Göran Altstedt) och 1 sträckande Gagnhäll, Fiskeboda, Hjälmaran, N Katrineholm 26.8 (Patrik Bergdahl).

Smätärnan är i stort sett årlig i Sörmland sedan 1972.

SVARTTÄRNA *Chlidonias niger*

Ett ex Vadsjön, Husby-Oppunda, Bettna 10.5 (Göran Altstedt, Björn Johansson, Lennart Wahlén), 1 ex Labro ängar, O Nyköping 28.5-4.6 (Gunnar Rosqvist, Jörgen Israelsson, Jan Gustafsson), 2 ex Näsnaren, N Katrineholm 11.6 (Pelle Moqvist), 1 sträckande Gagnhäll, Fiskeboda, Hjälmaran, N Katrineholm 14.8 (Håkan Lernefalk) och 1 ex vid samma lokal 19.8 (Anders Nothagen) samt 1 juv Horn, O Nyköping 20.8 (Göran Altstedt).

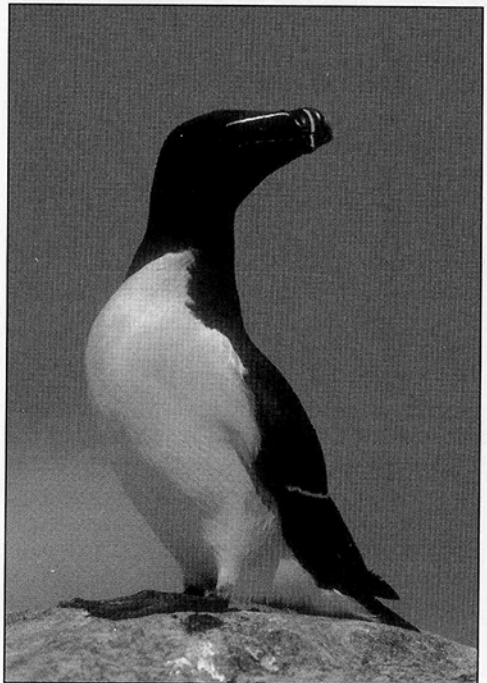
SILLGRISLA *Uria aalge*

Två rapporter, 1 ex Enskär NO Nyköping 7.1 (gm Göran Andersson) och 1 ex Femörehuvud S Oxelösund 6.2 (Jan Sjöstedt).

Även detta är inga rapporter från häckningstid.

TORDMULE *Alca torda*

Flera vinterobservationer, 1-2 ex Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund 4.1-30.1 (Lennart Wahlén, Nisse Nilsson), 2-3 ex Enskär, NO Ny-

Tordmule. Foto: Göran Altstedt

köping 7.1 (Göran Andersson), 5 ex mot S Femöre huvud, S Oxelösund 30.1 (Jörgen Israelsson, Jan-Eric Hägerroth, Jan Karlsson), 2 ex Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund 12.2 (Göran Andersson), 1 ex Hävringe, SO Oxelösund 18.2 (Leif Nyström), 50 ex Vattungarna, S Hävringe, SO Oxelösund 19.2 (Leif Nyström) samt 1 ex Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund 27.2 (Nisse Nilsson). Under häckningstid 2 ad 17 juv ringmärkta Hartsöarkipelagen, NO Nyköping 4.7 (Lennart Wahlén, Göran Altstedt). Uppskattat antal bon var 160.

Besök i skärgården under vintertid ger flera observationer, även från land kan fåglar ses och då framförallt från Hummelvik, Buskhyttan. Häckningsuppgifter från Hartsöområdet gav ett fint resultat.

ALKEKUNG Alle alle (20)

Ett ex Hävringe, SO Oxelösund 5.5 (Lars Hansson).

Även detta år så sågs det ett exemplar av arten i ytterskärgården.

SKOGSDUVA Columba oenas

Ett ex Gorsingeholm, Strängnäs 27.2 (Leif Karlsson) samt 7 ex avtaget Mörkö g:a E4:an, S Järna 25.12 (Stefan Clason).

Fågeln i Strängnäs härrör säkert från en tidig vårsträckare samt att de fåglar som sågs den 25.12 är sådana som prövar att stanna kvar under den milda inledningen av vintern 2000-2001.

RINGDUVA Columba palumbus

Flera fåglar kvar sedan 1999, var de kommit från är oklart. 4-5 ex C Oxelösund 1.1 (Göran Altstedt), 5 ex Kylvattendammarna, C Oxelösund 15.1 (Nisse Nilsson) samt sannolikt samma 5 ex Ramdalen, C Oxelösund (Kalle Brinell), 2 ex Kyrkogården, C Oxelösund 15.1 (Kalle Brinell), 1 ex Ramdalen, C Oxelösund 17.1 (Jonny Werdin), 1 ex Torshälla, N Eskilstuna 31.1 (Pedro Haglund), 3 ex Slussen, Torshälla, N Eskilstuna 12.2 (Lennart Bolund), 2 ex mot norr Bergshammar, V Nyköping 13.2, (Kalle

Brinell) samt 1 ex Skogsängen, Kloster, Eskilstuna 16.2 (Kerstin Ekedahl). Under december några individer kvar, 3 ex Oxelösunds kyrkogård, C Oxelösund 3.12 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 ex Pershagen, Södertälje 15.12 (Lennart Magni), 1 ex Åsa gravfält, Selaön, NO Strängnäs 25.12 (Fredrik Ellin, Kent Söderberg), 1 ex Skogsängen, Kloster, Eskilstuna 30-31.12 (Kerstin Ekedahl) samt 1 ex Brannäs våtmark, NO Oxelösund 31.12 (Tommy Knutsson).

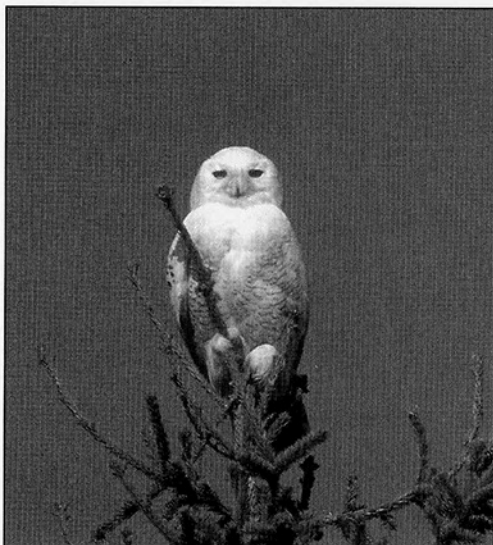
Under den milda inledningen av vinter 2000-2001 så verkar det som om flera fåglar stannar kvar, vi får se hur många som kommer att ses under inledningen av 2001.

TURKDUVA Streptopelia decaocto

Fyra häckningar rapporterade, 1 häckning östra kyrkogården, Nyköping (Nisse Nilsson), 1 häckning Stallarholmen, Strängnäs (Björn Carlsson) samt 2 häckningar centrala Vingåker (Robert Öhman). Under sommartid även rapporter från 5 olika lokaler spridda i rapportområdet.

TURTURDUVA Streptopelia turtur (40)

Ett ex mot V vid Skoghall, O Nyköping 8.5 (Göran Altstedt).

Fjälluggla, Hagnesta. Foto: Göran Altstedt

Femte året i rad med arten i rapportområdet.

BERGUV *Bubo bubo*

Tolv rapporterade lokaler där häckning eller ropande fåglar har noterats. Observerade fåglar utanför häckningstid och häckningslokal, 1 ex Garkast, Hartsörkipelagen, NO Nyköping 15.1 (Göran Altstedt, Ola Jonsson, Per-Åke Hägerroth), 1 ex stött Ryssbergen, V Nyköping 13.2 (Evert Nordlöv, gm Kenneth Andersson), 1 ex Enskär 22.7 (Lennart Wahlén), 1 ex stött O Örsbaken, SO Nyköping 1.9 (Leif Nyström), 1 ex Skogsängen, Kloster, Eskilstuna 16-23.10 (Mati Nömm) samt 1 ex observerad Söderby, Barva, O Eskilstuna 31.10 (Bengt Andersson).

FJÄLLUGGLA *Nyctea scandiaca* (17)

Under året har det setts två olika individer, 1 hona Kistan, Garkast, Hartsörkipelagen NO Nyköping 15.1 (Göran Altstedt, Ola Jonsson, Per-Åke Hägerroth) och 1 hona som sågs vid Ryssbergsområdet, V Nyköping (Monoka Wirén, Ulf Malmsten, Bertil Karlsson, Göran Andersson) 17.1-15.3 och sedan vid Hagnesta, Svärta, O Nyköping 19.3-22.3 (Jörgen Israelsson, Lars Hansson, Göran Altstedt, Nisse Nilsson).

Fågeln vid Ryssbergen och Hagnesta kunde videofilmas och därefter kunde man vid dräktstudier se att det rörde sig om samma individ. Fågel i skärgården fotograferades också, bilder finns på rrk Sörmlands hemsida.

HÖKUGGLA *Surnia ulula*

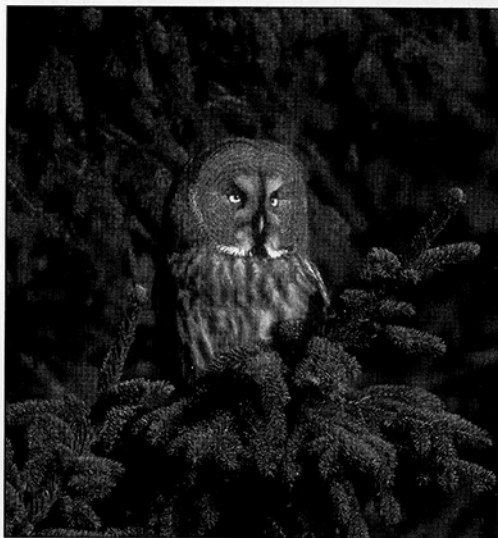
Fyra fåglar rapporterade under året, 1 ex Skoghall, SV Katrineholm 2.1-20.2 (Göran Andersson, Jan Gustafsson, Anki Gustafsson, Per Moqvist) (denna fågel var kvar sedan förra året), 1 ex 1 km Väster om Stenkulla på vägen mot Studsvik, O Nyköping 5.3-23.3 (Jörgen Israelsson, Göran Altstedt, Lennart Wahlén, Tommy Ubbesen), 1 hörd Fagerön, Djupvik, Näsnaren, S Katrineholm 26.3 (Pelle Moqvist, Krister Andersson) samt 1 ex mellan Hjälmaresund & St. Sundby, SV Eskilstuna 31.12 (Arne Karlström, gm Tommy Karlström).

Fågel vid Skoghall, Katrineholm var kvar sedan 1999, första observationen då var 27.11. Arten är ej årlig i rapportområdet.

LAPPUGGLA *Strix nebulosa* (9)

Ett ex sedd Skiren/Kvickens naturreservat, V Eskilstuna 21.2 (Göran Andersson) och 1 ex Hagnesta, Svärta, O Nyköping 3.3-14.4 (Tommy Wahlström, Göran Altstedt, Jörgen Israelsson, Lennart Wahlén).

Fågeln vid Hagnesta blev en av årets mest betittade ugglor i rapportområdet då den i stort sett varje kväll jagade vid en inäga. Har ej setts i rapportområdet sedan 1993.

Lappuggla, Hagnesta. Foto: Göran Altstedt

HORNUGGLA *Asio otus*

Under vintern endast vid ett tillfälle, 1 ex Bergshammars västergård, V Nyköping 19.1 (Kalle Brinell). En rejäl tillbakagång i år, endast 24 häckningar rapporterade. Under fjolåret rapporterades det 77 kullar.

JORDUGGLA *Asio flammeus*

En jagande Lacka, NO Nyköping 31.3-1.4 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb), 1 sträckande Hävringe, SO Oxelösund 4.4 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb,

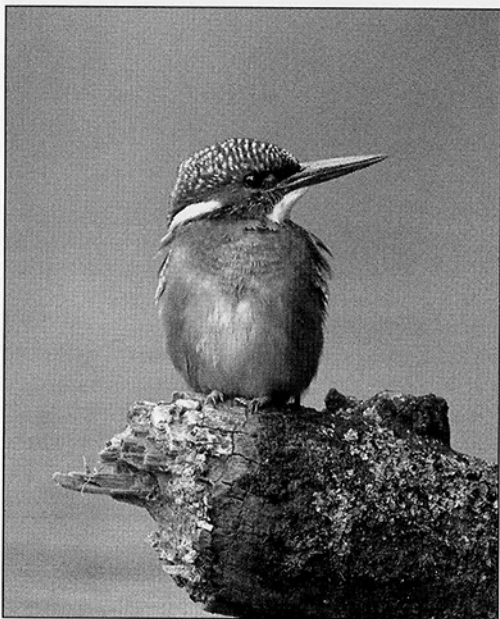
Tommy Ubbesén), 1 stationär Hävringe, SO Oxelösund 6.4 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb, Tommy Ubbesén), 1 jagande Bergshammars västergård, V Nyköping 6.5 (Kalle Brinell), 1 ex Billsbro, Vingåker 30.5 (Robert Öhman), 1 jagande Stensjön, St. Malm, O Katrineholm 5.6 (Göran Andersson), 1 ex Åby, Vingåkersslätten, V Vingåker 18.7 (Lillemor Däckfors), 1 ex Hävringe, SO Oxelösund 15.9 (Leif Nyström, Lennart Wahlén), 1 ex V Stjärnholmsviken, N Oxelösund 24.9 (Mikael Ackelman) samt 1 ex Enskär, NO Nyköping 11.11 (Göran Altstedt, Ola Jonsson).

Tio individer under året, samma antal som under föregående år.

PÄRLUGGLA *Aegolius funereus*

Endast tre fåglar hörda under året, 1 ropande Dammkärr, Näveksvarn, Nyköping 24.3 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 ropande Hallaviken, Yngaren, Nyköping 14.5 (Gunnar Johansson) samt 1 ex hörd på samma plats 13.10 (Gunnar Johansson).

Ett dåligt år för ropande pärlugglor.

Kungsfiskare. Foto: Tero Niemi

NATTSKÄRRA *Caprimulgus europaeus*

Bästa året på väldigt länge, kanske till och med rekord, hela 49 individer hörda samt 1 ex ringmärkt på Enskär. Många av fåglar hittades under de nattinventeringar som gjordes i FSO's regi. När fågel-skådare besöker stora skogsområden under gynnsamma förhållanden verkar det som antalet spelande fåglar ökar markant, förra året hördes 36 spelande fåglar.

Ett tillägg för 1999 är en trafikdödad fågel vid Bergshammars, V Nyköping 31.8 (Kalle Brinell), vilket faller in i artens sträckperiod.

KUNGSFISKARE *Alcedo atthis*

Ett ex Sigtunaån, C Gnesta 2.1-26.1 (Ulf Andersson, Johan Dalberg, Lennart Wahlén, Jan Oldebring), 1 ex Storhusqvarn, C Nyköping 28.1 (Ingemar Brunell, Jörgen Israelsson), 1 ex Brobyö, Eskilstuna 9.4 (Pontus Lindberg), 1 ex Barvabadet, Eskilstuna 31.8 (Ilva Hansson), 1 ex Floden, Flodafors, NO Katrineholm 1.5 (Håkan Lernefalk), 1 ex Eskilstunaån, N Torshälla, Eskilstuna 2.9 (Leif Carlsson), 1 ex Horn, O Nyköping 6.9 (Göran Altstedt), 1 ex Strandstuviken, SO Nyköping 12.9 (Lennart Wahlén), 1 ex Eskilstunaån, Ekeby våtmark, Fors, Eskilstuna 11.9-10.11 (Hjördis Carlsson, Kerstin Ekdahl, Leif Carlsson), 1 ex Örsundet, Söderfjärden, Eskilstuna 22.10 (Leif Carlsson), 1 ex Eksågsåns mynning, Härad, Eskilstuna 9.12 (Leif Carlsson) samt 1-2 ex Nynäs slott, NO Nyköping 20.12-31.12 (Pierre Stålnäbb, Göran Altstedt, Jan Gustafsson, Anki Gustafsson).

Maximalt 13 olika ex under året, inga tecken på häckning i rapportområdet. När börjar den häcka igen?

GÖKTYTA *Jynx torquilla*

Ca 60 spelande eller sedda ex under häckningstid, därutöver 11 häckningar rapporterade samt 3 ex ringmärkta på Enskär under höstens sträck.

GRÅSPETT *Picus canus* (15)

Ett par Österby och Råby-Rekarne k:a V Eskilstuna 28.2-1.4 (Bo Gustafsson, Örjan Jitelius,

Göran Andersson, Barbro Hedström) samt 1 ex Alphyddan, Näshulta, SV Eskilstuna 13.11 (Nicke Helldorff).

Ett tillägg för 1999:

Ett ex Hållsta, Eskilstuna 9.10 (Kent Carlsson).

Paret vid Österby besökte flitigt uppspikade svål och späck.

MINDRE HACKSPETT *Dendrocopus minor*
Ca 58 rapporterade par eller revirhävande fåglar där häckning kan ha ägt rum. 1999 gav ca 65 rapporter, alltså en liten minskning.

TRETÅIG HACKSPETT *Picoides tridactylus*
En hona Trobbostigen, Nynäs, NO Nyköping 23.1 & 28.1 (Göran Altstedt, Lennart Wahlén), 1 hane Skiren/Kvickens naturreservat, V Eskilstuna 28.1 & 26.2 (Bo & Eva-Lena Hernod, Göran Andersson) samt 1 hona Skiren/Kvickens naturreservat, V Eskilstuna 20.2 & 10.3 & 17.3 (Lennart Wahlén, Jukka Väyrynen, Björn Fors).

Endast tre fåglar observerade i år, fjolårets 13 ex var tydligen bara ett lyckoår för arten i rapportområdet. Man kan ju ändå hoppas att hanen och honan i Skiren/Kvickens naturreservat hittade varandra.

SÅNGLÄRKA *Alauda arvensis*
Vinterobservationer, december fynd av 9-10 ex väl spritt i rapportområdet.

BERGLÄRKA *Eremophila alpestris* (52)
5 ex Skåra gård, Hallbosjön, NV Stigtomta 4.4 (Jan Sjöstedt) samt 1 ex kvar samma lokal 5.4 (Lars Hansson, Lennart Wahlén).

Endast sedd på en lokal, dock med fler än 1 ex. Antalet observationer verkar hålla sig på denna låga nivå.

BACKSVALA *Riparia riparia*
Endast ca 180-190 bohål rapporterade från 3 lokaler. Dålig rapportering från grustäkterna. Fjolåret

gav ca 835 bohål från 10 lokaler. Vi har en vikande trend, både av rapportering och även en minskning av arten som häckfågel i rapportområdet.

STÖRRE PIPLÄRKA *Anthus novaeseelandiae* (5)
Ett ex sträckte förbi Horn, O Nyköping 23.10 under höstens rovfågelsräkning (Knut Källström).

Arten tenderar att ses oftare, nu tredje året i rad.

ÄNGSPIPLÄRKA *Anthus pratensis*
Ett ex Brannäs våtmark, NO Oxelösund 23.1 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 2 ex Skansundet, Mörkö, Järna 3.12 (Ulf Modin) samt 4 ex Strandstuviken, SO Nyköping 17.12 (Jan Sjöstedt).

Fågeln vid Brannäs kan vara en övervintrare, likväl som det är en fågel som var på väg söderut. Kan vara så att den har varit på någon lokal som frusit till och nu var tvungen att röra sig söderut. December observationerna är sannolikt sena söderflyttare då klimatet var varmt för årstiden.

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA *Anthus cervinus*
Ett ex Strandstuviken, SO Nyköping 20.4-26.4 (Lennart Wahlén, Tommy Karlström, Mattias Andersson, Nisse Nilsson), 2 ex Marsäng, SV Oxelösund 30.4 (Nisse Nilsson) samt 1 ex SO Sjösaviken, O Nyköping 7.5 (Göran Altstedt).

Tre observationer av fyra fåglar gör att fjolårets bottenapp förbättrades något. Nu är vi tillbaka vid endast kustobservationer igen. I fjol sågs det endast 1 ex och det i Eskilstuna.

SKÄRPIPLÄRKA *Anthus petrosus*
Två ex S Hummelvik, Buskhyttan, SV Oxelösund 25.12 (Jan Gustafsson, Anders Magnusson).

Inga häckningsrapporter och endast en vinterobservation av 2 ex, fåglarna vid Hummelvik var sannolikt på väg söderut.

GULÄRLA *Motacilla flava*
En häckning Ekeby våtmark, Eskilstuna (Bo Hernod, Eva-Lena Hernod, Bo Gustafsson).

Dålig rapportering av häckningar samt av fåglar under häckningstid. Är det så att arten håller på att minska/försvinna som häckfågel i rapportområdet?

SÄDESÄRLA *Motacilla alba*

Tre rapporterade fåglar från december, 1 ex NA Svensson, C Nyköping 6.12 (Jan Sjöstedt), 1 ex badplatsen, Stallarholmen, O Strängnäs 23.12 (Fredrik Ellin) och 1 ex Björshults soptipp, SV Nyköping 30.12 (Göran Andersson, Per Flodin).

Så många som tre decemberfynd var det längesedan som vi hade i rapportområdet, fågel vid Björshult var kvar långt in i januari 2001.

STRÖMSTARE *Cinclus cinclus*

En observation av 1 ex Skjulsta, Eskilstuna 7.4 (Joachim Strengbom).

Inga häckningar eller häckningsförsök rapporterade, fågeln i Eskilstuna var troligtvis en sen norrflyttare.

JÄRNSPARV *Prunella modularis*

Ett ex Hävringe, SO Oxelösund 4.12 (Leif Nyström), 1 ex Bjurtorpsvägen, C Flen 24.12-31.12 (Tore Larsson) samt 2 ex Skoghall, O Nyköping 31.12 (Göran Altstedt, Bo Altstedt).

Andra året i rad med vinterobservationer av arten, kan nog sammanföras med det milda decembervädret.

RÖDHAKE *Erithacus rubecula*

Ett ex Hartsörkipelagen, NO Nyköping 15.1 (Göran Altstedt, Ola Jonsson, Per-Åke Hägerroth). Från december hela 18 fåglar rapporterade.

Tenderar att bli en allt vanligare övervintrare.

BLÅHAKE *Luscinia svecica*

Ett ex Ekeby våtmark, Eskilstuna 1.5 (Bo Hernod, Eva-Lena Hernod), 1 ex Gorsingeholm, Strängnäs 5.5 (Björn Carlsson) samt 1 ex Valnaren, Länna, Strängnäs 19.5-20.5 (Staffan Lidholm, Anders Lidholm).

Tre fåglar observerade, alla från de norra delarna av rapportområdet, sannolikt rastar många fler i anslutning till våtmarker och liknande biotoper under vårens flyttning.

SVART RÖDSTJÄRT *Phoenicurus ochruros*

En hane Hävringe, O Oxelösund 4.4 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb, Tommy Ubbesen), 2 hanar 2 honor Hävringe, O Oxelösund 5.4-6.4 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb, Tommy Ubbesen), 1 hona Hävringe, O Oxelösund 7.4 (Jonny Werdin, Pierre Stålnäbb, Tommy Ubbesen), 3 ex Hävringe, O Oxelösund 8.4 (Lennart Wahlén, Leif Nyström, Lars Hansson), 1 hona Sjösa gård, O Nyköping 9.4 (Jörgen Israelsson, Göran Altstedt), 1 par Hävringe, O Oxelösund 10.4 (Leif Nyström), 1 hane SSAB, Oxelösund 23.4 (Jonny Werdin), 1 hane Hamnen, Oxelösund 25.4 (Thomas Larsson), 1 2k hane Södra hamnen, Södertälje 25.4 (Stefan Clason) 3 ex Hamnen, Oxelösund 29.4 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 hona Hamnen, Oxelösund 1.5 (Göran Andersson), 1 sjungande SSAB, Oxelösund 4.5 (Leif Nyström), 1 hane Hamnen, Södertälje södra, Södertälje 5.5 (Jan Oldebring), 1 par SSAB, Oxelösund 14.5 (Leif Nyström), 1 par Sunlight, C Nyköping 21.5 (Per Wiqvist), 1 hona mittemot Nyköpingshus, C Nyköping 21.5 (Per Wiqvist), 1 hane mittemot Nyköpingshus, C Nyköping 20.6 (Toomas Maadre), 2 sjungande SSAB, Oxelösund 23.6 (Leif Nyström), 1 sjungande g:a sinterverket, SSAB, C Oxelösund 6.10 (Leif Nyström), 1 ex Hävringe, O Oxelösund 23.9 (Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 2k hane Stjärnholm, Solvidd, Oxelösund 21.10 (Anki Gustafsson, Jan Gustafsson) samt 2 ex SSAB, Oxelösund 1.12 (Tommy Knutsson).

Rekordmånga observationer, men tyvärr inga konstaterade häckningar. Trots det kan man nog anta att arten har häckat på flera platser i år, 1-2 par på SSAB, Oxelösund, 1-2 par Hamnen, Oxelösund, 1 par Nyköpingshus, Nyköping, 1 par Sunlight, Nyköping och 1 par Hamnen, Södertälje södra, Södertälje. Alltså minst 5-7 häckningar. Även i år vinterobservation.

RINGTRAST *Turdus torquatus*

En hane Tullgarnsnäs, S Järna 22.4 (Örjan Jitelius), 1 ex Lindbacke, V Nyköping 24.4 (Anders Söderberg), 1 hane Västra Mellanskären, SO Oxelösund 7.10 (Lars Hansson) samt 1 hane N Horns båtvarv, O Nyköping 28.10 (Göran Altstedt).

För ovanlighetens skull även några höstobservationer, annars i rätt tid för arten på våren.

TALTRAST *Turdus philomelos*

Några vinterobservationer av denna icke så vanliga decemberart, 1 ex sträckande Bergshammars västergård, V Nyköping 2.12 (Kalle Brinell), 1 ex G:a Oxelösund, C Oxelösund 27.12 (Lennart Wahlén) samt 1 ex Brannäs, NO Oxelösund 30.12 (Lennart Wahlén).

Andra året i rad som vi fick arten under vintermånaderna.

RÖD Vingetrast *Turdus iliacus*

Inga observationer från januari, däremot massor från december. I Eskilstuna ca 17-18 ex, Nyköping 14-16 ex, Oxelösund ca 10 ex, Strängnäs ca 13 ex, Södertälje 2 ex och Vingåker 1 ex.

Är en regelbunden övervintrare med ett fåtal exemplar, årets december siffra är enorm, får se hur många som stannar kvar i januari-februari 2001.

DUBBELTRAST *Turdus viscivorus*

Under årets vintermånader sågs det ca 80 ex, det bör vara ett rekord för arten i rapportområdet.

GRÄSHOPPSÅNGARE *Lucostella nivia*

Totalt 102 sjungande individer under perioden 3.5-17.7 dessutom 1 ex. Skåraviken, Hallbosjön 2.8 (Nisse Nilsson) och 1 ex Marsång 28.8 (Jonny Werdin).

En bra siffra som nästan är dubbelt så hög som föregående års 55 rapporterade individer.

FLODSÅNGARE *Locustella flaviatilis*

En sjungande N Lövsunds gård, N Nyköping 20.5

(Jan Gustafsson, Anki Gustafsson), 1 sj. Tjuvholmen, Nyköping 5.6-6.6 (Björn Johansson, Jörgen Israelsson), 1 sj. Nälen, V Skudern, NV Malmköping 27.6-2.7 (Jukka Väyrynen, Göran Andersson), 1 sj. ett par km V Vagnhärad, NO Nyköping 28.6 (Göran Pettersson), 1 sj. Båtslipen, Sundbyholm, N Eskilstuna 2.7-15.7 (Bo Gustafsson, Barbro Hedström, Ilva Hansson m.fl) och 1 sj. S Sigurdsristningen, Eskilstuna 17/7 (Jochim Strengbom).

Endast sex fynd under året vilket är lite jämfört med de senaste åren, 1999 t.ex 17 fynd. En trolig förklaring till detta kan vara den regniga sommaren.

KÄRRSÅNGARE *Acrocephalus domertorum*

Totalt noterades 64 sjungande fåglar under perioden 9.5-5.7 dessutom ett aprilfynd Rokaudd Överselaö, NO Strängnäs 29.4 samt ett höstfynd Valnaren, Länna S Strängnäs 24.9 Bernt Andersson. Som mest noterades sju sjungande vid Brandholmen, Nyköping 16.6 (Jan Sjöstedt).

Klart över genomsnittet från de senaste åren vilket till en del antagligen förklaras av ökande rapportering av arten.

TRASTSÅNGARE *Acrocephalus arundinaceus*

Tio sjungande hörda runtom Söderfjärden Örsundet O Eskilstuna 30.4-5.7 (Lars Broberg m.fl), 1 sjungande Brunnsta Eskilstuna 6.5-7.5 (Bo Gustafsson), 1 Brebol, 1 km SV Lagmansö SO Katrineholm 12.5-27.5 (Agne Swenzén, Göran Andersson), 1 Valnaren, Länna S Strängnäs 13.5-18.6 (Leif Ekblom, Anders Lindholm, Leif Karlsson m.fl), 1 Täckhammarsbro N Nyköping 17.5-27.5 (Lennart Wahlén, Jan Sjöstedt), 1 Österby Eskilstuna 19.5 (Björn Fors), 1 Råby, Långhalsen N Nyköping 21.5-27.5 (Jan Gustafsson, Jan Sjöstedt), 1 Tandlaviken SV Eskilstuna 21.5-18.6 (Kent Carlsson, Stig Löwenhamn, Tony Haglund), 1-2 Vadsjön, Husby-Oppunda N Nyköping 21.5-23.6 (Jörgen Israelsson, Nisse Nilsson, Jan Gustafsson m.fl), 1 Hollandetsjön, Vängsö N Gnesta 27.5 (Lennart Wahlén), 1 Älvestasjön SV Flen 27.5-18.6 (Agne Swenzén, Håkan Lernefalk),

1 Brobyviken Eskilstuna 2.6 (Pontus Lindberg),
1 Hedensö bro SV Eskilstuna 8.6 (Nicke Helldorff),
1 Brofjärden Näshulta Eskilstuna 16.6 (Tony
Haglund), 1 Bönsta N Nyköping 16.6 (Jan
Sjöstedt), 1 Trädgårdsmästarbostaden, Julita N
Katrineholm 24.6 (Pelle Moqvist), 1 Stadsfjärden
Nyköping 5.7 (Jan Sjöstedt). Dessutom ringmärktes
1 ad Mälby kvarn, Skundern NV Malmköping 29.5
(Jukka Väyrynen), och 1 ad Gåsviken Skundern N
Malmköping 11.6 (Jukka Väyrynen). Vid IDÖ
märkplats ringmärktes 11 fåglar under perioden 9.7-
7.9 (Lars Broberg)

Totalt 27 sjungande fåglar är något mer än de se-
naste åren.

HÖKSÅNGARE *Sylvia nisoria*

En 1 km S Lötén, S Mörkö 11.6 (Göran Altstedt).

Ytterligare ett år med endast en observation men
denna observation är inte som tidigare från Harts-
öarkipelagen. Om detta betyder att arten försvun-
nit från Hartsöarkipelagen och som häckfågel inom
rapportområdet får framtiden utvisa.

SVARTHÄTTA *Sylvia atricapilla*

En hontecknad Nyköpingshus 19.1 (Nisse Nils-
son).

Börjar bli årligt övervintrande med något exemplar
inom rapportområdet.

KUNGSFÅGELSÅNGARE

Phylloscopus proregulus (18)

En observation på Trädgårdsskär 2km NV Lacka i
Trosa Skärgård 7.10 (Clas Cronlund).

TAIGASÅNGARE *Phylloscopus inornatus* (20)

En ringmärkt Hartsö-Enskär fstn, NO Nyköping
29.9 (Urban Rundström).

GRANSÅNGARE *Phylloscopus Collybita*

Ett ex avtaget till Buskhyttan, SV Oxelösund 16.6
(Torbjörn Brissman) och 1 sj Sandstugan, O
Trulldalen, Ången, O Nyköping 18.6 (Hans Wes-
terberg).

MINDRE FLUGSNAPPARE *Ficedula parva*
Ett ex Hävringe O Oxelösund 4.5 (Leif Nyström,
Lennart Wahlén), 1 hane 28.5 Abborrberget, Nynäs
NO Nyköping (Göran Altstedt), 1 sjungande
Hartö-Enskär fstn NO Nyköping 21.7 (Urban
Rundström), 1 märkt Hartsö-Enskär fstn NO Ny-
köping 29.8 (Göran Altstedt), 1 märkt Hartsö-
Enskär fstn NO Nyköping 31.8 (Lennart Wahlén),
1 märkt Hartsö-Enskär fstn NO Nyköping 26.9
(Urban Rundström), 1 kontroll Hartsö-Enskär få-
gelstation NO Nyköping 29.9 (Urban Rundström),
2 märkta Hartsö-Enskär fågelstation NO Nykö-
ping 7.10 (Nicke Helldorff, Kent Carlsson), 1 ex
Hartsö-Enskär fågelstation NO Nyköping 8.10
(Nicke Helldorff, Kent Carlsson)

Tre hanar under häckningstid och sju individer un-
der sträcktid får betraktas som något över det nor-
mala.

SKÄGGMES *Panurus biarmicus*

Följande observationer gjorda under häckningstid
2-15 ex. Näsnaren N Katrineholm 16.4-19.7 (Hå-
kan Lernefalk, Urban Rundström, Patrik Bergdahl),
hörd Rokaudd, Överselaö NO Strängnäs 18.4
(Fredrik Ellin), 2 Kvarnsjön Mariefred 20.4 (Jo-
han Skutin), 2-20 ex. Söderfjärden O Eskilstuna
26.4-2.8 (Tommy Karlström, Barbro Hedström,
Bo & Eva-Lena Hernod m.fl.), "gott om" Svan-
viken V Nyköping 29.4 (Bertil Karlsson), hörd
Tullgarnsnäs S Järna 4.5 (Stefan Bengtsson).

Vid IDÖ märkplats fångades 876 ex under perio-
den 1.7-31.10 vilket är mer än dubbelt så mycket
som de 358 ex som märktes 1999 (Lars Broberg).

TRÄDGÅRDSTRÄDKRYPARE

Certhia brachydactyla (1)

Ett ex ringmärktes Hartsö-Enskär fågelstation NO
Nyköping 20.9 (Göran Altstedt).

Första fyndet i rapportområdet.

PUNGMES *Remiz pendulinus* (11)

En hörd Tjuvholmen, Nyköping 22.5 (Nisse Nils-
son).

SOMMARGYLLING *Oriolus oriolus* (80)

En sjungande vid Tullgarnsnäs 24.5-28.5 (Lennart Wahlén, Stefan Clason och Göran Andersson), 1 sjungande Hagbyberga, Björkvik 1.6 (Rolf Gustafsson), 1 sjungande Labro ångar, O Nyköping 31.5 & 3.6 (Lars Hansson, Olle Pers och Jörgen Israelsson), samt 1 sjungande vid Linudden, Örstignäs, SO Nyköping 1.6 (Thomas Larsson).

Fyra fynd är över medeltalet två ex/år under de senaste tio åren, dock inte i nivå med toppnoteringen sex fynd 1998. 1999 gjordes inga observationer.

NÖTKRÅKA *Nucifraga caryocatactes*

Ett ex Hedmossen Dunker, NV Malmköping 29.4 (Hans Eliasson), 2-4 ex Bresshammars hage, Strängnäs under tiden 5.6-21.9 (Lars Thor) och regelbundna obsar vid Stacksund, Mariefred under häckningstid (Björn Carlsson).

En normal rapportering av denna under häckningstid svårседda art, även om den sannolikt inte ger en god bild av artens förekomst i landskapet.

RÅKA *Corvus frugilegus*

Ett sommarfynd av en sub adult fågel Västerljug, Trosa 5.6 (Stefan Clason).

STARE *Sturnus vulgaris*

Vinterfynd finns från ett tjugotal lokaler spridda på hela rapportområdet. Lokaler där arten setts i varierande antal under december är 50-170 ex på Stenkvistafälten, S Eskilstuna (Bo Gustafsson och Bo & Eva-Lena Hernod m.fl.), 1-8 ex N Mörkö (Stefan Clason), 15-40 ex Björshult sopstation, SV Nyköping (Lennart Wahlén, Göran Andersson och Per Flodin) och 5-14 ex på Vingåkersslätten (Lillemor Däckfors och Patrik Bergdahl). Enstaka rapporter av mindre flockar är 30 ex Hansjön, Jönåker 20.12 (Jonny Werdin), 10 ex Bergshammars västergård, V Nyköping 16.12 (Kalle Brinell), 10 ex Skåra gård, Hallbosjön, NV Stigtomta 24.12 och 15 ex soptippen Södertälje 30.12 (Stefan Clason).

Antalet vinterfynd har ökat stadigt under de senaste fem åren, något som sannolikt får tillskrivas de mildare vintrarna.

STEGLITS *Carduelis carduelis*

Åtta observationer under häckningstid, varav två under längre tid som indikerar häckning. Större flockar, 20 ex vid Hallaavtaget, O Bettna 5.1 (Jan Gustafsson), 20-50 ex i centrala Nyköping 9.1-10.3 (Nisse Nilsson och Göran Altstedt), 20 ex vid Sydfruktsvägen Slagsta, Eskilstuna 6.3 (Bo & Eva-Lena Hernod), 20 ex Målhammar Tumbo 28.9 (Pedro Haglund och Karolina Bodlund) och 20 ex Horn, O Nyköping 27.12 (Anders Söderberg).

Antalet rapporter av steglits under häckningstid är fortsatt mycket få, en riktad inventering skulle möjligen kunna ge en bättre bild av förekomsten av arten i rapportområdet. Från och med 2001 tas arten bort från rapportmallen.

VINTERHÄMPLING *Carduelis flavirostris*

Vinterfynd av 11-60 ex Stenkvistafälten, S Eskilstuna 11.12-25.12 (Jukka Väyrynen, Bo & Eva-Lena Hernod och Bo Gustafsson), en flock Vingåkersslätten 3.12 (Lillemor Däckfors), fler än 200 ex Skåraviken Hallbosjön, NV Stigtomta 9.12 (Jan Sjöstedt), 30 ex Nybytippen, Eskilstuna 17.12 (Kent Carlsson), 30 ex Grässkären, O Oxelösund 17.12 (Lennart Wahlén och Leif Nyström), 20 ex Binklinge, S Bettna 24.12 (Göran Andersson och Per Flodin), 20 ex Ryssbergsbacken, V Nyköping 25.12 (Jan Gustafsson och Anders Magnusson) och 18 ex Stensjön St. Malm, O Katrineholm 31.12 (Patrik Bergdahl). Dessutom under våren en större flock om cirka 100 ex vid Brunnsåker Tosterön, N Strängnäs den 25.4 (Leif Karlsson).

Liksom föregående år ett relativt stort antal vinterfynd. Den stora flocken vid Skåraviken är en av de största vinterflockar som observerats i rapportområdet.

"BRUN" GRÄSISKA *Carduelis flammea cabaret*

Ett ex nära Trosa havsbad, Trosa 1.1 (Örjan Jitelius), 8 ex Björkeby, N Mariefred 1.10 (Johan

Skutin), 7 ex Hartsö-Enskär fågelstation, NO Nyköping 6.10 (Nicke Helldorff, Lennart Wahlén), 2 ex Hartsö-Enskär fågelstation, NO Nyköping 14.10 (Göran Altstedt), 1 ex Horn, O Nyköping 23.10 (Jan Karlsson, Jan-Eric Hägerroth, Knut Källström m.fl.), 2 ex SV Ekeby, NV Hallbosjön 11.11 (Göran Andersson), 1 flock på 20 ex var de flesta av rasen cabaret Karlslund, Branthäll/Arnö, SO Nyköping 9.12 (Lennart Wahlén, Kalle Brinell), 2 ex Drottningsskär, Nyköping 10.12 (Urban Rundström).

Antalet observationer av brunsiskor fortsätter att öka. Det finns ännu ingen konstaterad brunsiskehäckning i Sörmland men det kommer nog inom de närmsta åren. Brunsiskornas expansion i syd Sverige fortsätter och det ses regelbundet siskor sommartid ända upp till Gotland. Nu förefaller det som att brunsiskorna föredrar kustnära tallområden så störst chans till häckningsfynd har vi nog i våra kusttrakter. Redan i augusti men oftast i september och första halvan av oktober pågår sträcket av brunsiskor genom vårt landskap. Fågellarna är då på sydoststräck från sina syd norska häckningsområden. Under hösten 2000 så pågick sträcket sent och det sågs stora mängder brunsiskor på många håll. Enligt Jukka Väyrynen som studerar dessa lite extra så var de flesta siskor som sågs ända in i december brunsiskor. Det milda vädret och den extremt goda björkfrötillgången lockade stora mängder brunsiskor att rasta. I områdena runt Malmköping sågs åtskilliga flockar dagligen och den största flocken vid Mälby Kvarn var på minst 400 brunsiskor i november! Brunsiskan är således inte längre någon raritet i våra trakter utan förekommer oftast tidigt på säsongen och med enstaka ex i gråsiskflockarna även senare på vintern. Återsträcket påbörjas redan under februari men sker till största delen i mars-april.

SNÖSISKA *Carduelis flammea exilipes*

Ett ex Björshults soptipp, SV Nyköping 15.1 (Jan Gustafsson), 1 ex juv SV Ekeby, NV Hallbosjön, 11.11 (Göran Andersson).

Endast två fynd av denna knepiga art. Till skillnad

från brunsiska så häckar snösisckorna längre norrut liksom nordliga gråsiskor och är mer beroende av födotillgången där. Snösisckans flyttning är lite klurig. De flesta fynd görs på vårvintern när de blir lite mer närgångna vid våra fågelmatningar. Redan i september kan en del individer dyka upp på raskt sträck tillsammans med brunsiskor och tidiggråsiskor. Det vanliga är dock att de första individerna påträffas under oktober-november tillsammans med nordliga gråsiskor. Återflyttningen påbörjas redan i februari och kulminerar i slutet av denna månad och början av mars. Snösisckan är en knepig art att fältbestämma många gånger då väldigt många individer av *exilipes*-rasen är lika gråsiskor. De flesta individer som fältbestäms är sannolikt äldre fåglar och unga hannar. Tänk på att gråsiskhanar på våren kan vara väldigt ljusa och ha ljus övergump och endast lite rött på bröstet. Studera gärna Jukka Väyrynens siskhemsida på nätet med mängder av tips på fältbestämning av alla sorters siskor.

BÄNDELKORSNÄBB *Loxia leucoptera*

Ett ex Blommenhovsvägen, C Nyköping 11.8 (Lennart Wahlén) och 1 hane Skoghall, O Nyköping 30.7 (Göran Altstedt)

Antalet fynd varierar mycket från år till år. Två fynd är något färre än normalt, men ändå fler än föregående år då endast en observation gjordes. Ett bra år görs en handfull observationer av 20-30 ex.

STÖRRE KORSNÄBB *Loxia pytyopsittacus*

Hörd Myrgryten, N Katrineholm 1.2 (Jukka Väyrynen), flera ex Marvikenområdet, S Strängnäs 6.2 (Staffan Hellblom), 1 ex Örstignäs, SO Nyköping 17.2 (Jan Sjöstedt), hörd Ryssbergen SV Nyköping 12.3 (Jonny Werdin), 1 ex Sjösakärren, O Nyköping 25.6 (Göran Andersson), 4 sträckande St. Kungsladugården, V Nyköping 17.9 (Per Wiqvist), 1 sträck Hartsö-Enskär fågelstation, NO Nyköping 5.10 (Lennart Wahlén och Jan Oldebring), 8 ex Valingeskogen SV Stigtomta 5.10 (Sven Jonsson), 1 ad hane Bergshammar, V Nyköping 28.10 (Kalle Brinell), 10 ex Strandstuviken, SO Nyköping 1.11 (Lennart Wahlén, Sven-Olov

Karlsson och Kalle Brinell), 2-3 ex Ryssbergen, V Nyköping 5.11 (Jonny Werdin), 5-7 Buskhyttan/ Näveksvarn, SV Oxelösund 19.11 (Jan Sjöstedt), 5 ex Åby golfbana Bergshammar, V Nyköping 22.11 (Jukka Väyrynen), ett flertal Lundaskog, V Nyköping 9.12 (Jan Sjöstedt och Torbjörn Brissman), 15 + 6 ex Tunaområdet, V Nyköping 9.12 (Marianne Mattiasson) och 15 ex Svalsta, Kilaån, V Nyköping 21.12 (Marianne Mattiasson).

Fortsatt få rapporter under häckningstid. De flesta observationerna görs under sträcktid i östra delen av rapportområdet.

ROSENFINK *Carpodacus erythrinus*

Endast sju sjungande hanar under häckningstid rapporterade, varav fem från Mörkö.

Under första hälften av 1990-talet rapporterades 25-85 sjungande hanar varje år. Toppnoteringen är från 1994 då arten var uppropsart. Under de senaste tre åren har antalet rapporter varit mycket få, eller inga alls. En ny inventering bör göras för att få en bättre bild av populationsstorleken i rapportområdet.

TALLBIT *Pinicola enucleator*

Den första observationen detta invasionsår (2000/2001) är av 12 sträckande individer vid Örstigs gård, SO Nyköping 7.10 (Jan Sjöstedt och Torbjörn Brissman). Den ligger dock drygt tre veckor före nästa observation, av 7 ex sträckande vid Strandstuviken, SO Nyköping 30.10, följt av 26 sträckande på samma lokal 5.11 (Lennart Wahlén). Från månadsskiftet oktober – november och året ut observeras tallbitar regelbundet i rapportområdet. De första inlandsrapporterna gäller enstaka individer, bl.a. en hörd vid Mosstorp, Flen 12.11 (Göran Anderson) och en hona Baggetorp, Sibro, Båven 12.11 (Kalle Brinell). Största antalet på samma lokal under invasionen är 250-300 ex vid Hartsö-Enskär fågelstation 25.11 (Lennart Wahlén, Göran Altstedt, Kalle Brinell m.fl.). Vid detta tillfälle kunde även 6 ex fångas och märkas. Från mitten av november och året ut görs observationer i hela rapportområdet av mer eller mindre statio-

nära flockar och rörliga grupper. Från mitten av december utgörs de flesta observationerna av flockar på 10-35 individer som ses under födosök inne i samhällen och villaområden. Av rapporteringen framgår även att enstaka småflockar dröjer sig kvar i skogen längs ostkusten och inte söker sig in till bebyggelse. Det är naturligtvis mycket svårt att uppskatta antalet tallbitar som observerats i rapportområdet under denna invasion. Ett bra riktmärke utgör dock rapporter från Örudden, Torö på Södertörn, som ligger på gränsen till vårt rapportområde. Därifrån rapporteras t.ex. imponerande 8300 individer enbart den 1.11 och totalt ungefär 20000! (VF 3/2001:27-29) En betydande del av dessa har observerats insträckande mot SV, d.v.s. mot vårt område. Utifrån rapporteringen är det tydligt att tallbitarna rört sig in i landskapet från nordost och att de därefter rört sig på bred front västerut. Stationära tallbitar sågs från årsskiftet regelbundet fram till början av mars 2001. Under flera säsonger med början 89/90 har större (98/99) och mindre (93/94, 95/96 och 96/97) invasioner av tallbit noterats. Från andra halvan av 1970-talet finns ett liknande mönster av återkommande invasioner under loppet av några få år.

LAPPSPARV *Calcarius lapponicus*

Fem vårobserverationer från fyra lokaler under tiden 16-24.4. 4-6 ex 16.4 Solö Fogdö, N Strängnäs (Magnus Brandel), 1 ex Hagbyån, Eskilstuna 17.4 Anna Struwe, 1 ex Västerviken Tullgarn, S Järna 18.4 (Örjan Jitelius), 1 ex Marsäng, SV Oxelösund 20.4 (Ulf Hagström) och 1 ex 24.4 Solö Fogdö, N Strängnäs (Magnus Brandel).

Tjugofem rapporter under hösten från norra och östra delen av rapportområdet är tidsmässigt jämt fördelade mellan 4.9 och 4.10. Antalet rapporter är något över det normala. Många av rapporterna gäller sträckande fåglar, som observeras i samband med sträckbevakning vid t.ex. Horn, NO Nyköping och Marsäng SV Oxelösund.

SNÖSPARV *Plectrophenax nivalis*

Vinterfynd under januari gäller 1 hane Stensjön St. Malm, O Katrineholm 4.1 (Urban Rundström) och

5 ex Hummelvik Buskhyttan, SV Oxelösund 4.1 (Lennart Wahlén). Från december 5 ex Svanviken/Lindbacke, V Nyköping 2.12 (Kalle Brinell), 5 ex Grässkären, O Oxelösund 4.12 (Leif Nyström), 6 ex Stenkvistafälten, S Eskilstuna 9.12 (Kent Carlsson) och 1 ex Drottningsskär, Nyköping 10.12 (Urban Rundström).

Under våren åtta observationer av drygt 40 ex under perioden 1-25.3. Av dessa gäller en rapport 16-30 ex vid Stenkvistafälten, S Eskilstuna 18-22.3 (Kent Carlsson, Bo & Eva-Lena Hernod m.fl.).

Höstfynden omfattar 16 rapporter om totalt 74 ex, mellan den 25.10 och 30.11. De flesta observationerna är från kusten och det största antalet är 13 respektive 28 ex vid Strandstuviken, SO Nyköping den 1.11 och 4.11 (Lennart Wahlén m.fl. och Göran Andersson).

Mönstret från tidigare år (FiS suppl. 1999:29) där vinterfynden huvudsakligen görs i havsbandet och de flesta vår- och höstfynden i inlandet stämmer inte för detta år. Vinterfynden är relativt jämt fördelade mellan kust och inland och huvuddelen av höstobservationerna är från kustlokaler.

ORTOLANSPARV *Emberiza hortulana*
Två tidiga vårobsar 1 ex Tandlabron, SV Eskilstuna 16.4 (Anna Struwe) och 1 ex vid fågelbord Överby, Stjärnhov O Flen 26.4 (Johan Dahlberg).

Under häckningstid endast åtta rapporter av 14-15 sjungande fåglar. Strängnäs och Eskilstuna är som vanligt med i rapporteringen, men detta år finns enstaka observationer av sjungande hanar från Flen, Gnesta, Järna och Vingåker.

Från hösten föreligger fem rapporter, 2 ex Tuna, V Nyköping 31.8 (Marianne Mattiasson), 1 ex sträckande Stjärnholm Solvidd, SV Oxelösund 2.9 (Jan Gustafsson), 2 ex Fadadalen, S Tuna, V Nyköping 8.10 (Torbjörn Brissman), 1 ex Ryssbergen, SV Nyköping 8.10 (Torbjörn Brissman) och 1 ex Horn, O Nyköping 15.10 (Marianne Mattiasson).

Fortsatt mycket få rapporter under häckningstid, även om spridningen av fynden över rapportområdet var större detta år. Något fler höstobservationer än brukligt.

VIDESPARV *Emberiza rustica*

En vid Brandholmen, Nyköping 27.8 (Lennart Wahlén), 2 ex Sjösaviken, O Nyköping 10.9 (Göran Altstedt) och 4 rastande Visen, V Vingåker 24.9 (Patrik Bergdahl).

Tre fynd av sju fåglar är fler än normalt för denna art. Anmärkningsvärt med fyndet av fyra ex vid Visen, inte sedan 1986 har arten observerats i Södermanlands inland. Huvuddelen av de Sörmländska fynden är från de nordligaste och ostligaste delarna av landskapet.

SÄVSPARV *Emberiza schoeniclus*

Vinterfynd under januari och februari av 10 ex Norra Mörkö, S Järna 1.1 (Erik Asplund), 1 ex Edenebron, Trosa 1.1 (Örjan Jitelius), 2 ex Trosa havsbad, Trosa 1.1 (Örjan Jitelius), 2-15 ex Brandholmen, Nyköping under tiden 1.1-6.2 (Jan och Anki Gustafsson och Göran Altstedt), 1 ex Skansundet, N Mörkö, S Järna 3.1 (Stefan Clason), 1 ex Rossholmen, 1 km S Oaxens färjeläger, S Järna, 3.1 (Stefan Clason), 1-5 ex Sandasjön, N Mörkö, S Järna 6.1-16.1 (Johan Ställberg och Stefan Clason), 6 ex Rosenhill, Arnö, Nyköping 15.1 (Jan Gustafsson), 5 ex Egelsvik, N Mörkö, S Järna 16.1 (Stefan Clason), 3-4 ex Trobbostigen, Nynäs, NO Nyköping 24.1 (Lennart Wahlén) och 2-3 ex Pikkrog, O Järna 27.2 (Stefan Clason). Endast två decemberfynd, 2 ex Tullgarnsnäs, S Järna 3.12 (Stefan Clason) och 2 ex Rokaudd, Överselaö, NO Strängnäs 25.12 (Fredrik Ellin och Kent Söderberg).

Arten är numera en regelbunden övervintrare på ett antal lokaler, framförallt kring Mälaren och utmed kusten.

Vill du jobba på fågelstation?

Genom idéellt arbete som ringmärkare eller assistent på vår "egen" fågelstation kan du göra en ovärderlig insats för fågelforskningen. Som assistent behöver du inte vara fågelexpert, men du ska gilla fåglar.

Det går även utmärkt att förlägga föreningsexkursioner till ön (transportkostnad cirka 100 kr/person vid 12 deltagare). Logi sker lämpligen i tält.

Fågelstationen är belägen på ön Enskär i Hartsöarpilagens södra del som en sista utpost mot det öppna havet. Stationen drivs av FSO och verksamhet har här bedrivits sedan 1965.

För mer information kontakta Lennart Wahlén, 0155-215711.

Du kan också stödja verksamheten genom att köpa stationens T-shirts, dekaler och fågelholkar.

Rapportera dina obsar!

Ring Sörmlandssvararen för att få besked om senaste nytt i de Sörmländska markerna eller de lokala fågelföreningarnas exkursioner och möten. Svararen drivs av Regionala rapportkommittén (Rrk) som är en arbetsgrupp inom FSO. Rapporterar du till Sörmlandssvararen kommer dina obsar direkt till Rrk:s fågelrapport. Inkommande information om känsliga och hotade arter/häckningar behandlas konfidentiellt och registreras endast som ett underlag för fågelskyddsarbetet och utläses ej på svararen. Är du osäker på hur du ska hantera en observation, kontakta de etiska rådgivarna (för sökarsystemet): Jukka Väyrynen (0157-441 39), Ola Jonsson (0155-26 78 07) eller Göran Andersson (0157-13510).

Skötselansvarig för Sörmlandssvararen är Göran Andersson. Kontakta Göran om du har frågor, sunpunkter eller vill göra felanmälan.

**RIKSINVENTERINGSART
FÖR 2001 ÄR FISKGJUSE
GLÖM INTE RAPPORTERA!**

RAPPORTMOTTAGARE:
Rrk Sörmland, Håkan Lernefalk
Storgatan 16A, 641 45 Katrineholm
0150-511 34
hakan.lernefalk@swipnet.se